

Crna Gora

Ministarstvo evropskih poslova

**XLVII KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU PROCESA
INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU**

za period jul-septembar 2025.

Podgorica, oktobar 2025.

REZIME

Kvartalni izvještaji o ukupnim aktivnostima u okviru procesa evropskih integracija Crne Gore obuhvataju najvažnije događaje iz procesa pristupanja Crne Gore koji se odnose na politički dijalog Crne Gore i Evropske unije, pregovore o pristupanju Crne Gore EU, informisanje javnosti o procesu pristupanja Uniji, aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, usklađivanje zakonodavstva Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i Instrument za pretpristupnu podršku – IPA. Izvještaj se proslijeđuje članovima Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, s ciljem redovnog i sveobuhvatnog informisanja o procesu pregovora Crne Gore i razmjene mišljenja o aktuelnim temama i izazovima pregovaračkog procesa.

Tokom izvještajnog perioda, **u okviru političkog dijaloga između Crne Gore i Evropske unije**, održani su brojni susreti na visokom nivou koji potvrđuju posvećenost Crne Gore evropskom putu. Predsjednik Crne Gore Jakov Milatović sastao se s predsjednikom Evropskog savjeta Antoniom Koštom 1. IX 2025. na marginama Bledskog strateškog foruma, a zatim 20. IX 2025. učestvovao na neformalnom ručku lidera Zapadnog Balkana u Njujorku, koji je organizovala visoka predstavnica EU za vanjsku politiku i bezbjednost Kaja Kalas. Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Ervin Ibrahimović učestvovao je na ministarskom sastanku Grupe prijatelja Zapadnog Balkana 20. IX 2025. u Njujorku, čiji je domaćin bio potpredsjednik Vlade Italije i šef diplomatije Antonio Tajani, uz prisustvo predsjednice Evropskog parlamenta Roberte Metsule. Potpredsjednik Vlade Filip Ivanović učestvovao je na sastanku lidera Zapadnog Balkana posvećenom Planu rasta, održanom 30. VI i 1. VII 2025. u Skoplju, Republici Sjeverna Makedonija.

Što se tiče **pregovora o pristupanju Crne Gore EU i napretku u pregovaračkim poglavljima**, Crna Gora je u trećem kvartalu 2025. ostvarila napredak u jačanju institucionalne saradnje sa Evropskom komisijom i u ispunjavanju obaveza iz pregovaračkog procesa. Vlada je usvojila Drugi prilog Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori 2025. koji obuhvata period od aprila 2024. do septembra 2025. i dostavila ga Evropskoj komisiji. U istom periodu, održan je osamnaesti sastanak Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze u Briselu, gdje je ocijenjeno da Crna Gora bilježi dobre rezultate u oblastima povezanim sa slobodom kretanja robe, porezima i carinskom unijom, te da ostaje posvećena sprovođenju reformi i usklađivanju s pravnom tekovinom EU. Vlada je usvojila i izvještaje o realizaciji akcionih planova za poglavlja 23 i 24 za period januar–jun 2025. čime je utvrđeno realno stanje u sprovođenju obaveza, definisani prioriteti i prepoznati preostali izazovi u oblasti vladavine prava. Dodatno, Vlada je usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za ispunjenje preporuka iz Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori 2024, za II kvartal 2025. godine, koji prati napredak u svih šest klastera i omogućava blagovremeno preduzimanje korektivnih mjera u slučajevima zastoja u realizaciji obaveza.

U oblasti **reforme javne uprave**, Crna Gora je u trećem kvartalu 2025. nastavila sprovođenje strukturnih mjera usmjerenih na modernizaciju i profesionalizaciju državne administracije. Vlada je uspostavila Savjet za informacionu bezbjednost, čime je formiran institucionalni okvir za koordinaciju politika sajber i informacione bezbjednosti, ključan za jačanje povjerenja u digitalne javne servise. Razmotrena je procjena e-uprave i elektronskih usluga na lokalnom nivou, što doprinosi unaprjeđenju digitalizacije javnih usluga i procjeni kapaciteta jedinica lokalne samouprave. Istog dana, usvojen je Izvještaj o finansijskoj podršci reformi javne uprave za 2024. kojim je potvrđena posvećenost Vlade praćenju i transparentnom finansiranju

reformskih procesa. Donošenjem Uredbi o izmjenama u organizaciji i sistematizaciji državne uprave stvoreni su uslovi za racionalnije upravljanje, efikasnije donošenje odluka i bolje usklađivanje administrativnih struktura sa reformskim ciljevima. Dodatno, Vlada je usvojila Dinamički plan mjera za unapređenje kapaciteta administracije za period 2025. – 2026. kojim se definišu konkretne mjere za jačanje kadrovskih potencijala, digitalizaciju procesa, reorganizaciju i profesionalizaciju javne uprave u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

U poglavlju 23 - Pravosuđe i temeljna prava, Crna Gora je tokom trećeg kvartala 2025. nastavila sa aktivnostima na jačanju nezavisnosti, efikasnosti i odgovornosti pravosudnog sistema, kao i unapređenju zaštite temeljnih prava. Vlada je usvojila Izvještaj o realizaciji Strategije za izvršenje krivičnih sankcija za 2023. i 2024. te novi Akcioni plan za period 2025. – 2026. čime je obezbijeđen kontinuitet u reformi sistema izvršenja sankcija i primjeni alternativnih kazni. U tom kontekstu, utvrđen je i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu, dok su izmjene Krivičnog zakonika usmjerene na dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije. Vlada je razmotrila Informaciju o sprovođenju Programa razvoja alternativnog rješavanja sporova 2023. – 2025. kojim se promovišu mehanizmi poput medijacije radi rasterećenja sudova. Kapaciteti tužilaštva dodatno su ojačani odlukom Tužilačkog savjeta o povećanju broja specijalnih tužilaca u Specijalnom državnom tužilaštvu sa 16 na 20. U oblasti temeljnih prava, Vlada je usvojila Završni izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021. – 2025. sa osvrtom na propratni Akcioni plan za period 2023. – 2024 za 2024. godinu čime se nastavlja sprovođenje politika jednakih mogućnosti. Posebno važan iskorak predstavlja donošenje Predloga zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, kao i pratećih zakona koji harmonizuju prava osoba sa invaliditetom sa evropskim standardima. Pored toga, Vlada je donijela novi Akcioni plan za sprovođenje Medijske strategije 2023. – 2027. što potvrđuje kontinuitet u jačanju slobode izražavanja i pluralizma medija.

U poglavlju 24 – Pravda, soboda i bezbjednost, Crna Gora je ostvarila značajne rezultate u oblasti policijske saradnje i borbe protiv organizovanog kriminala, migracije i azila. Posebno su značajni rezultati postignuti u borbi protiv organizovanog kriminala gdje je otkrivena najveća plantaža marihuane u zemlji i uništeno je skoro tri tone narkotika. Na strateškom planu u oblasti policijske saradnje i borbe protiv organizovanog kriminala, usvojen je Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja Uprave policije za 2025. kao i izvještaj o realizaciji ove Strategije za 2024. i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv transnacionalnog organizovanog kriminala 2024. – 2027. za 2024. Na planu pravosudne saradnje u građanskim i krivičnim stvarima, utvrđen je Predlog zakona o potvrđivanju Ljubljansko-haške konvencije i Predlog zakona o potvrđivanju Trećeg i Četvrtog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji. U oblasti ilegalne trgovine oružjem, Vlada je usvojila Informacije o uništavanju i prodaji viška naoružanja i vojne opreme Vojske Crne Gore. Sprovedene su mjere uništavanja viška naoružanja i trajno uništene zaplijenjene cigarete vrijedne 200 miliona dolara. Vlada je usvojila Akcioni plan za implementaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika za 2025. i izvještaj o sprovođenju Strategije za 2024. čime se jačaju kapaciteti države u skladu sa EU standardima. Takođe, razmotren je rad Koordinacionog tijela za privremenu zaštitu licima iz Ukrajine, dok su izmjene Zakona o strancima predviđene radi modernizacije postupaka, digitalizacije dozvola i regulisanja statusa lica bez državljanstva.

U okviru **poglavlja 2 - Sloboda kretanja radnika**, Crna Gora je dostavila Nacrt Akcionog plana za EURES Evropskoj komisiji, koja se tiče ispunjavanja završnog mjerila za ovo poglavlje. Evropskoj komisiji su 1. IX 2025. dostavljeni nacrti izmjena i dopuna paketa propisa u cilju usklađivanja s pravnom tekovinom EU u oblasti slobode kretanja radnika.

U okviru **poglavlja 4 – Sloboda kretanja kapitala**, Skupština je 31. VII 2025. donijela Zakon o igrama na sreću.

U okviru **poglavlja 5 – Javne nabavke**, Ministarstvo finansija nastavilo je sa ulaganjem napora u pogledu jačanja sistema javnih nabavki kroz pripremu izmjena zakona i nove Strategije 2026–2030. Elektronski sistem je unaprijeđen alatima za prijavu sukoba interesa i korupcije. Nastavljeno je jačanje administrativnih kapaciteta, te je broj sertifikovanih službenika porastao na 972.

U okviru pregovaračkog **poglavlja 6 - Privredno pravo**, Skupština je 25. VII 2025. donijela Zakon o računovodstvu i Zakon o reviziji. Takođe, Skupština je 31. VII 2025. donijela Zakon o privrednim društvima i Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata.

U okviru pregovaračkog **poglavlja 8 – Konkurencija**, Skupština je 30. VII 2025. donijela novi Zakon o kontroli državne pomoći.

U okviru **poglavlja 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj**, Vlada je 17. VII 2025. usvojila Implementacioni plan za uspostavljanje Agencije za plaćanja i IAKS-a, dok je Skupština 31. VII 2025. donijela Zakon o sprovođenju mjera podrške poljoprivredne politike, politike ruralnog razvoja i politike ribarstva, čime je uspostavljen pravni okvir za rad Agencije. Tokom istog perioda usvojene su i izmjene Zakona o vinu te Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju, a utvrđeni su Predlog zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju i Predlog zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Takođe, Vlada je 18. IX 2025. usvojila Pregovaračku poziciju i Završni izvještaj o ispunjenju obaveza u okviru ovog pregovaračkog poglavlja.

U okviru **poglavlja 12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor**, 21. VII 2025. objavljen je poziv za javnu raspravu za Zakon o sredstvima za zaštitu bilja, a 18. VIII 2025. za Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja.

U okviru **poglavlja 13 – Ribarstvo**, Skupština je 31. VII 2025. ratifikovala ICCAT konvenciju, a Vlada 18. IX 2025. usvojila Pregovaračku poziciju i Završni izvještaj o ispunjenju obaveza.

U okviru **poglavlja 14 – Saobraćajna politika**, Skupština je 30. VII 2025. donijela Zakon o željeznici kojim su stvoreni preduslovi za uspostavljanje nezavisnog regulatornog tijela u željezničkom saobraćaju. Tokom trećeg kvartala nastavljen je rad na: Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju, Nacrtu zakona o dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju u cilju usaglašavanja s Regulativom 181/2011 i Regulativom 1056/2020 (e Freight), Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima u cilju uvođenja određene kategorije vozila, Nacrtu zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti u željezničkom saobraćaju koji je usklađen s Direktivom (EU) 2016/798 i Direktivom (EU) 2016/797 i Nacrtu zakona o vazdušnom saobraćaju. Pripremljeni su Predlog zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom saobraćaju (dostavljen EK) i Predlog zakona o sigurnosti pomorske plovidbe (dostavljen EK) koji su na usaglašavanju s EK.

U okviru **poglavlja 15 – Energetika (i 27 – Životna sredina i klimatske promjene)**, sprovedena je javna rasprava za Nacrt nacionalnog energetskeg i klimatskog plana (NEKP) koja je nakon produženja od dodatnih devet dana završena 15. VIII 2025.

U okviru **poglavlja 16 - Porezi**, Vlada je 17. VII 2025. utvrdila Predlog zakona o porezu na promet upotrebljavanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica.

U okviru **poglavlja 17 - Ekonomska i monetarna unija** Vlada je 17. VII 2025. donijela Smjernice makroekonomske i fiskalne politike za period 2025 - 2028.

U okviru **poglavlja 18 - Statistika**, konačni rezultati Popisa objavljeni su 1. VII 2025. i isti su dostavljeni EUROSTAT-u.

U okviru **poglavlja 19 - Socijalna politika i zapošljavanje** nacrti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu i Zakona o zaštiti i zdravlju, koji predstavljaju prvo završno mjerilo u ovom poglavlju su dostavljeni EK na mišljenje. Vlada je 31. VII 2025. donijela Nacionalnu strategiju rodne ravnopravnosti za period 2025. – 2029. sa pratećim Akcionim planom za 2025. – 2026.

U okviru **poglavlja 20 – Preduzetništvo i industrijska politika**, Vlada 31. VII 2025. usvojila Plan implementacije pametne specijalizacije za prelazni period između dvije Strategije. Na ovaj način, obezbjeđuje se održivost funkcionisanja Okvira za implementaciju inovacija i S3.

U okviru **poglavlja 21 – Trans-evropske mreže**, u cilju usklađivanja sa razvojnim planovima TEN-T mreže, nastavljena je aktivnost ažuriranja Strategije razvoja saobraćaja zajedno s Akcionim planom za 2025 - 2026.

U okviru **poglavlja 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata** u izvještajnom periodu je finalizovan tekst Plana aktivnosti za ispunjavanje zahtjeva kohezivne politike, te usaglašen sa relevantnim službama Evropske komisije, kada je i dobijeno zeleno svjetlo da se nastavi sa organizovanjem javne rasprave o ovom dokumentu, te usvajanjem na Vladi. Redovni koordinacioni sastanak sa EK u vezi ovog poglavlja održan je 15. IX 2025. kada su razmatrane aktuelne aktivnosti i dvije metodologije koje su ocijenjene kao veoma dobre.

U okviru **poglavlja 25 – Nauka i istraživanje**, Vlada je 31. VII 2025. usvojila Plan implementacije pametne specijalizacije u Crnoj Gori za 2025.

U okviru **poglavlja 26 - Obrazovanje i kultura**, Vlada je 31. VII 2025. usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Nacionalnog programa razvoja kulture 2023. - 2027. za 2024. i Akcioni plan 2025. – 2026. Skupština je 3. VII 2025. donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju. Vlada je 25. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o visokom obrazovanju.

U okviru **poglavlja 27 – Životna sredina i klimatske promjene**, Vlada je 18. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o klimatskim promjenama. Nacrt Zakona o zaštiti prirode je poslat relevantnim institucijama na mišljenje. Vlada je 3. VII 2025. usvojila Plan prilagođavanja na klimatske promjene za period 2025. – 2035. sa Akcionim planom za period 2025. – 2027.

U okviru **poglavlja 28 - Zaštita potrošača i zdravlje**, Vlada je 31. VII 2025. usvojila Program mjera za imunizacije 2026. - 2028. s Akcionim planom. Takođe, Vlada je 18. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih tkiva i ćelija u svrhu liječenja čije se donošenje u Skupštini očekuje do kraja godine.

U okviru **poglavlja 29 – Carinska unija**, Crna Gora je nastavila s aktivnostima na ispunjenju uslova za pristupanje Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku (CTC) i Konvenciji o pojednostavljenju formalnosti u trgovini robom, koje su potvrđene na Skupštini u julu 2025. Donijeta je izmijenjena Uredba o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti kojom je izvršeno dalje usklađivanje s pravnom tekovinom i kojom se prilagođavaju normativna rješenja za uspostavljanje novih carinskih IT sistema. Okončana je aktivnost uništenja duvana i drugih duvanskih proizvoda u slobodnoj zoni „Luka Bar”.

U okviru **poglavlja 30 – Vanjski odnosi**, Vlada je 11. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o potvrđivanju CEFTA Dodatnog protokola 7 o rješavanju sporova. Sporazum o subvencijama u ribarstvu je stupio na snagu 15. IX 2025. Crna Gora se u septembru 2025. unilateralno pridružila Australijskoj grupi.

U okviru **poglavlja 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika**, Crna Gora je bila domaćin regionalne konferencije „Žene, mir i bezbjednost” i nastavila 100% usklađenost s odlukama Savjeta EU u uvođenju restruktivnih mjera

U domenu **poglavlja 32 - Finansijski nadzor**, Vlada je 10. VII 2025. usvojila Strategiju za borbu protiv prevara i upravljanje nepravilnostima 2025. – 2028. zajedno sa Akcionim planom. Skupština je 30. VII 2025. donijela Zakon o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru.

Kada je riječ o **sprovođenju Strategije informisanja, odnosno informisanju javnosti o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji**, nastavljeno je sa aktivnostima usmjerenim na sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2023. - 2026.

Među važnijim aktivnostima održane su konsultacije sa predstavnicima civilnog sektora o pregovaračkim poglavljima 5 - Javne nabavke i 13 - Ribarstvo.

Tokom izvještajnog perioda, Ministarstvo je pokrenulo program stručnog usavršavanja novinara/ki za izvještavanje o procesu EU integracije. Takođe, nastavljeno je sa organizacijom događaja namijenjenih mladima, kroz obilježavanje Evropskog dana jezika.

U oblasti saradnje sa nevladinom organizacijama, Ministarstvo je u više navrata objavilo javni poziv za NVO za predlaganje predstavnika/ce za člana/icu Savjeta za vladavinu prava. Posebno važan događaj na polju saradnje sa NVO-ima predstavlja potpisivanje ugovora sa 13 nevladinih organizacija u okviru konkursa „Dijalog za Evropu“, kojim su podržani projekti i programi nevladinih organizacija u oblasti evroatlantskih i evropskih integracija Crne Gore u 2025.

U trećem kvartalu 2025. **Odbor za evropske integracije** održao je dvije sjednice i usvojio 45. i 46. kvartalni izvještaj (za I i II kvartal 2025.) te 23. polugodišnji izvještaj. Na konsultativnom saslušanju s ministarkom evropskih poslova i glavnim pregovaračem razgovarano je o stanju pregovora i potrebi intenziviranja zakonodavne aktivnosti i saradnje vlasti i opozicije. Odbor je domaćin i aktivni učesnik 24. sastanka Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (POSP) u Podgorici, gdje je usvojena deklaracija o posvećenosti EU putu i preporukama za ubrzanje reformi. Na međunarodnom planu, delegacija je učestvovala na COSAC-u u Kopenhagenu i održala niz bilateralnih susreta sa parlamentima (Njemačka, Jermenija, Poljska, Slovačka). Odbor je također učestvovao u pripremi Strategije vanjske politike 2026-2029 i organizovao susret s delegacijom novinara iz država članica EU radi promocije procesa integracija.

Kada je u pitanju **usklađivanje zakonodavstva Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije**, tokom trećeg kvartala 2025. Ministarstvo evropskih poslova dalo je mišljenje na 52 predloga propisa, od čega je 34 zakona i 18 podzakonskih akata.

U okviru **pripreme crnogorske verzije pravne tekovine Evropske unije**, Ministarstvo evropskih poslova je u trećem kvartalu 2025. nastavilo kontinuiran rad na prevođenju pravnih akata u skladu sa tehničkim pravilima i standardima Evropske komisije i Generalnog direktorata za pisano prevođenje (DG Translation). Imajući u vidu da je izrada nacionalne verzije *Službenog lista Evropske unije* jedan od ključnih preduslova za članstvo i garant pravne sigurnosti, aktivnosti su dodatno intenzivirane. U izvještajnom periodu pripremljeno je oko 1000 standardnih strana prevoda sa odgovarajućim terminološkim memorijama, dok je pokrenuta procedura javne nabavke za još 4000 strana, čija realizacija je u toku. Paralelno se sprovode pripreme za jačanje administrativnih kapaciteta i angažovanje novih saradnika u ovom segmentu. Ministarstvo evropskih poslova takođe redovno ažurira Monterm, zvaničnu terminološku bazu Crne Gore u procesu evropskih integracija, koja na kraju trećeg kvartala sadrži 12.800 stručnih termina.

Kada je u pitanju **Instrument pretpristupne podrške – IPA**, nastavljen je rad sprovođenju programa u okviru IPA II perspektive, kao i na ugovaranju programa iz IPA III perspektive, tj. programa IPA 2021 i 2024. Dodatno, 24. VII 2025. Evropska komisija je usvojila Odluku o sprovođenju programa IPA 2025. – 2027. nakon čega je pripremljen i Crnoj Gori dostavljen na potpisivanje Finansijski sporazum, koji je od strane Evropske komisije potpisan 10. IX 2025. Kroz Reformsku agendu Crne Gore 2024. – 2027. za Instrument EU za reforme i rast za Crnu Goru, Ministarstvo evropskih poslova je 11. VII 2025. dostavilo Evropskoj komisiji drugi polugodišnji izvještaj. Izvještaj sadrži informacije o statusu neispunjenih koraka koje je bilo neophodno ispuniti do kraja februara 2025. kao i o koracima za koje je krajnji rok za ispunjavanje bio 30. VI 2025. Tokom izvještajnog perioda, Evropska komisija je 27. VIII 2025. a na osnovu dostavljenog Prvog polugodišnjeg izvještaja o sprovođenju Reformske agende, zvanično odobrila isplatu prve redovne tranše u iznosu od 10,2 miliona eura.

Tokom izvještajnog perioda nastavljen je rad na implementaciji projekata iz prethodnih poziva, a takođe su rađene pripreme za obajvu novih poziva u okviru programa prekogranične saradnje koje Crna Gora sprovodi sa Albanijom, Kosovom, Srbijom i Bosnom i Hercegovinom.

U okviru Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija, dva projekta iz Trećeg i četiri iz Četvrtog poziva u okviru IPA II Programa nastavili su implementaciju, dok su četiri projekta finansirana u okviru Trećeg poziva završena. Obavljen je vanredna monitoring posjeta jednom od projekata finansiranih u okviru četvrtog poziva. Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata u okviru IPA III Programa objavljen je 16. IX 2025. Rok za dostavljanje projektnih sažetaka je 31. X 2025.

Što se tiče Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo, svih 11 projekata iz Trećeg poziva IPA II Programa je završeno. Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori je dala ex-ante odobrenje na Izvještaj Prvog koraka evaluacije Prvog poziva u okviru IPA III Programa. Aplikanti čije su aplikacije pozitivno ocjenjene tokom prvog koraka evaluacije pozvani su da dostave pune projektne aplikacije do predviđenog roka, 22. IX 2025.

U okviru Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora završeno je sprovođenje šest projekata Drugog poziva, kao i 8 projekata koji su ugovoreni u okviru Trećeg poziva. Intenzivirane su aktivnosti posvećene pripremi aplikacionog paketa za Prvi poziv u okviru IPA III perspektive, čija je objava planirana za četvrti kvartal 2025. s budžetom od 5,4 miliona eura.

Kada je riječ o Programu Crna Gora – Bosna i Hercegovina, svi projekti odobreni u Prvom pozivu su u fazi implementacije. U izvještajnom periodu su urađene i monitoring posjete za 4 projekta iz Prvog poziva. Pored toga, očekuje se da će Drugi poziv za dostavljanje predloga projekata biti objavljen početkom četvrtog kvartala 2025. S tim u vezi, za potrebe promocije novog poziva, održane su 3 radionice za pisanje projektnih sažetaka za zainteresovane strane, od kojih je jedna bila u Nikšiću, i po jedna u Trebinju i Konjicu.

U okviru Interreg programa za period 2021–2027, nastavljena je realizacija projekata usmjerenih na unapređenje kvaliteta usluga u oblastima istraživanja, inovacija, zdravstva, održivog turizma, energetske efikasnosti i zaštite životne sredine. Ovi projekti omogućili su crnogorskim korisnicima da uspostave partnerstva, unaprijede međusobnu saradnju, izgrade institucionalne kapacitete i, zajedno sa partnerima iz zemalja članica EU, planiraju zajedničke odgovore na savremene izazove. Relevantne oblasti obuhvataju, inovacije, pametnu specijalizaciju, zaštitu životne sredine, otpornost na klimatske promjene, energetske efikasnost, održivu mobilnost, obrazovanje, turizam i kulturu.

Tokom izvještajnog perioda, crnogorske institucije i organizacije nastavile su sprovođenju 33 projekta u okviru Prvog poziva Interreg programa Hrvatska, Bosna i Hercegovina – Crna Gora. Vrijednost projekata iznosi oko 46,6 miliona eura, a crnogorskim partnerima je na raspolaganju 12,8 miliona eura. Projekti su usmjereni na inovacije, zdravstvo, turizam, energetske efikasnost, cirkularnu ekonomiju i klimatske promjene. U okviru Fonda za male projekte (SPF – EmBRACE), koji se finansira iz ovog programa, sprovode se 24 manja projekta, u kojima učestvuju mikro i mala preduzeća iz tri zemlje učesnice. Crnogorski partneri učestvuju u 19 projekata s budžetom od 1,28 miliona eura. Pored toga, otpočela je realizacija 3 strateška projekta ukupne vrijednosti 30,8 miliona eura, u kojima učestvuje 5 partnera iz Crne Gore (budžet: 7,71 miliona eura). Projekti su fokusirani na klimatske promjene, zdravstvo i poljoprivredu. Kada je riječ o Drugom redovnom pozivu, Odbor za nadgledanje je odobrio rezultate administrativne provjere prihvatljivosti projektnih predloga, nakon čega je otpočela sljedeća faza evaluacije.

U okviru Interreg IPA Južni Jadran, tokom izvještajnog perioda je započela implementacija 43 projekta odobrena u okviru Prvog poziva za standardne projekte, ukupne vrijednosti oko 41 milion eura, u kojima učestvuje 49 crnogorskih partnera sa budžetom od preko 11 miliona eura. Realizacija projekata je zvanično otpočela 1. VII 2025. a tokom avgusta mjeseca Upravljačko tijelo je uputilo ugovore o subvenciji na potpisivanje vodećim partnerima. Projekti obuhvataju četiri strateške oblasti: konkurentnost i inovacije, održivi razvoj i životna sredina, mobilnost i transport, te socijalnu inkluziju.

Ministarstvo evropskih poslova je 12. IX 2025. u saradnji sa Institutom za biologiju mora UCG, obilježilo u Kotoru Dan Interreg saradnje u okviru programa Interreg IPA Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora i Interreg IPA Južni Jadran.

U Programu Dunavskog regiona sprovodi se 31 projekat iz Prvog poziva, uz učešće 37 crnogorskih partnera. Vrijednost ovih projekata iznosi 71,7 miliona eura, dok je za aktivnosti crnogorskih partnera odobreno 5,3 miliona eura. Pored toga, u toku je i implementacija 12 projekata iz Drugog poziva, u kojima 14 institucija iz Crne Gore ima na raspolaganju 1,8 miliona. Treći poziv, za koji je opredijeljen ukupan iznos od 27,3 miliona eura, objavljen je 22. IX 2025.

U okviru Interreg IPA ADRIAN programa, nastavljeno je sprovođenje 54 projekta Prvog poziva. Tokom izvještajnog perioda je nastavljen postupak evaluacije predloga projekata podnesenih u okviru Drugog poziva.

U Interreg Euro-MED programu, organizovan je implementacioni seminar za korisnike projekata Četvrtog poziva. Tokom izvještajnog perioda, otpočelo je sprovođenje 3 nova projekata u kojima crnogorski partneri učestvuju u okviru Petog poziva za strateške teritorijalne projekte, a čiji ukupan budžet iznosi 11,5 miliona eura.

U okviru Programa saradnje URBACT IV, organizovan je niz kraćih sastanaka sa crnogorskim projektnim partnerima u cilju praćenja procesa implementacije.

U okviru Programa saradnje Interreg Evropa, nastavljen je postupak realizacije 14 projekata u kojima učestvuju crnogorski korisnici. Predstavnice Ministarstva evropskih poslova prisustvovala su dvodnevnom implementacionom seminaru za vodeće partnere projekata Trećeg poziva, koji je organizovan 29. i 30. IX 2025. u Lilu, Francuska.

U okviru sprovođenja Strategije EU za Jadransko-jonski region (EUSAIR), crnogorski predstavnici su učestvovali na Trećem sastanku Upravnog odbora strateškog projekta EUSAIR Facility Point, 9. i 10. VII 2025. u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), Nedjelji mediteranske obale i makroregionalnih strategija 15. - 17. IX 2025. u Izoli (Slovenija) i Danima EU makroregionalnih i strategija morskih basena 24. i 25. IX 2025. u Briselu, Belgija.

Kada je u pitanju Strategija EU za Dunavski region (EUSDR), predstavnici Direkcije za horizontalna pitanja i makroregionalnu saradnju (DHPMS) su učestvovali na zajedničkom sastanku nacionalnih koordinatora i koordinatora prioritetnih oblasti Strategije EU za Dunavski region, koji je održan u Sarajevu, 10. i 11. IX 2025.

Sadržaj:

<u>1. POLITIČKI DIJALOG CRNE GORE I EVROPSKE UNIJE</u>	11
<u>2. PREGOVORI O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI</u>	18
<u>2.1 POGLAVLJA PRAVNE TEKOVINE</u>	18
<u>3. INFORMISANJE JAVNOSTI O PROCESU PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI</u>	28
<u>4. AKTIVNOSTI ODBORA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE SKUPŠTINE CRNE GORE U PREGOVARAČKOM PROCESU</u>	30
<u>5. USKLADIVANJE ZAKONODAVSTVA S PRAVNOM TEKOVINOM EU</u>	32
<u>6. PRIPREMA CRNOGORSKE VERZIJE PRAVNE TEKOVINE</u>	37
<u>7. INSTRUMENT PRETPRISTUPNE PODRŠKE – IPA</u>	37
<u>7.1. IPA II (2014–2020)</u>	37
<u>7.2. IPA III (2021–2027)</u>	38
<u>7.3. TVINING I TAJEKS</u>	43
<u>7.4. MAKROREGIONALNE STRATEGIJE</u>	43

1. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Predsjednik Crne Gore Jakov Milatović	Predsjednik Crne Gore Jakov Milatović sastao se s predsjednikom Evropskog savjeta Antoniom Koštom, 1. IX 2025. na marginama Bledskog strateškog foruma. Na marginama generalne debate 80. zasijedanja Generalne skupštine UN u Njujorku, predsjednik Milatović je učestvovao na neformalnom ručku lidera Zapadnog Balkana koji je organizovala visoka predstavica EU za vanjsku politiku i bezbjednost Kaja Kalas.
Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Ervin Ibrahimović	Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova, mr Ervin Ibrahimović, na marginama generalne debate 80. zasijedanja Generalne skupštine UN-a u Njujorku učestvovao je na Ministarskom sastanku Grupe prijatelja Zapadnog Balkana čiji je domaćin bio potpredsjednik Vlade Italije i šef diplomatije Antonio Tajani, a u prisustvu predsjednice Evropskog parlamenta Roberte Metsole.
Potpredsjednik Vlade za vanjske i evropske poslove Filip Ivanović	Potpredsjednik Vlade Crne Gore Filip Ivanović učestvovao je na sastanku lidera Zapadnsprjog Balkana posvećenog Planu rasta, u Skoplju, Republika Sjeverna Makedonija, 30. VI i 1. VII 2025.

Bilateralni odnosi

Republika Hrvatska

Bilateralne političke konsultacije između dva MVP održane u prvoj polovini 2025. rezultirale su intenzivnim radom na planu rješavanja otvorenih pitanja između dvije države. Ugovor između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Hrvatske o poklanjanju nepokretnosti – Doma kulture “Josip Marković” u Donjoj Lastvi, Tivat potpisan je 21. VII 2025. od strane potpredsjednika Vlade za međunarodne odnose i ministra vanjskih poslova Ervina Ibrahimovića i ministra vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske Gordana Grlića Radmana. Na ovaj način biće omogućena nesmetana okupljanja i promocija kulturnih sadržaja, uz očuvanje naslijeđa autohtone hrvatske manjine u Crnoj Gori, čime se dodatno jačaju bilateralni odnosi između dvije prijateljske države i njihovih građana.

Od 27. - 29. VIII 2025. na Ivanovim Koritima organizovana je ljetnja škola hrvatskog jezika – Hrvatski ljetni kampus. Organizacija ljetnje škole još je jedna potvrda spremnosti Crne Gore da ojača položaj hrvatske zajednice i pruži podršku aktivnostima usmjerenim na očuvanje hrvatskog identiteta.

Tokom izvještajnog perioda održan je i niz sastanaka između crnogorskih i hrvatskih zvaničnika. Premijer Crne Gore Miloško Spajić sastao se sa predsjednikom Vlade Republike Hrvatske Andrejom Plenkovićem na marginama Bledskog strateškog foruma 2. IX 2025.

Ministar vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske Gordan Grlić Radman boravio je u radnoj posjeti Crnoj Gori 4. X 2025. tokom koje je, sa ppv i mvp Ervinom Ibrahimovićem, položio cvijeće u bivšem logoru Morinj, i učestvovao na 2BS Forumu u Bečićima, Budva. Tokom bilateralnog sastanka dvojice ministara, održanog na 2BS Forumu istaknuta je važnost regionalnog dijaloga i suočavanja s prošlošću kao temelja za buduću saradnju i stabilnost.

Multilateralni odnosi

Saradnja sa Ujedinjenim nacijama (UN)

Crna Gora je nastavila trend potpune usklađenosti sa zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom EU kroz pridruživanje svim zajedničkim izjavama i pozicijama Evropske unije u svim UN forumima.

Jačanje partnerstva Vlade Crne Gore sa UN sistemom, nastavak političkog dijaloga na najvišem nivou i važnost konstruktivnog učešća Crne Gore u svim procesima UN, u kojima svaka zemlja ima pravo glasa, potvrđeni su na nedavno održanom sastanku predsjednika Milatovića i generalnog sekretara Ujedinjenih nacija Antonija Gutereša na marginama Generalne debate 80. zasijedanja Generalne skupštine Ujedinjenih nacija u Njujorku.

Ljudska prava

Crna Gora nastavlja da aktivno učestvuje u zasijedanjima Generalne skupštine Ujedinjenih nacija i Savjeta za ljudska prava, sa posebnim fokusom na stanje u Ukrajini i Gazi.

U okviru generalne debate 80. zasijedanja Generalne skupštine UN u Njujorku, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Ervin Ibrahimović učestvovao je na:

- sastanku na visokom nivou povodom obilježavanja 30. godišnjice 4. Svjetske konferencije o ženama, 22. IX 2025.

- panel diskusiji na visokom nivou o nestalim licima u oružanim sukobima, 24. IX. u organizaciji Republike Hrvatske i uz ko-sponzorstvo Crne Gore, Poljske i Kuvajta,

Crna Gora je učestvovala, 24. IX 2025. u Njujorku, na zvaničnom pokretanju kampanje "Prove it Matters", u svojstvu države prijatelja inicijative koju je pokrenula specijalna predstavnica generalnog sekretara Ujedinjenih nacija za pitanja djece u oružanim sukobima.

Crna Gora je održala dijalog sa ekspertima Komiteta za prisilne nestanke (CED) u Ženevi, 22. IX 2025.

Mir i bezbjednost

Crna Gora se odgovorno odnosi prema ključnim međunarodnim ugovorima i konvencijama o razoružanju, ne-prolifraciji i kontroli naoružanja, i dosljedno promoviše univerzalno pristupanje ovim instrumentima, njihovu efikasnu implementaciju i dalje snaženje na globalnom i regionalnom nivou.

Nacionalno zakonodavstvo za kontrolu izvoza naoružanja i vojne opreme usklađeno je sa svim relevantnim međunarodnopravnim instrumentima, a Crna Gora svoju odgovornost u ovoj osjetljivoj oblasti pokazuje i kroz ažurnu primjenu restriktivnih mjera SB UN i EU. Kao zemlja koja se pridržava najviših međunarodnih standarda u oblasti sprečavanja proliferacije oružja za masovno uništenje, uključujući hemijsko i biološko oružje, 4. VIII 2025. novi korak je napravljen u daljem snaženju kontrole kroz formalnu notifikaciju Ministarstva vanjskih poslova o jednostranom pristupanju Crne Gore Australijskoj grupi (AG), odnosno odluci o punoj primjeni smjernica i kontrolnih lista AG-a s ciljem sticanja punopravnog članstva Crne Gore u ovoj organizaciji. Proces pristupanja Crne Gore Vasenarskom (Wassenar) aranžmanu je takođe u toku. Crna Gora vodi redovnu komunikaciju sa predstavnicima izvjestilaca (Bugarske) i ko-izvjestilaca (Njemačke i Slovenije) o svim aktuelnostima na nacionalnom nivou

od značaja za pristupanje Vasenarskom aranžmanu. Dodatno, Crna Gora redovno ažurira nacionalne kontrolne liste naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene s listama EU, u kojima su transponovane liste AG i Vasenarskog aranžmana.

Održivi razvoj

Nastavljena je redovna aktivnost koordinacije saradnje sa UN (Ujedinjene Nacije) timom u zemlji, kroz praćenje implementacije Okvira saradnje za održivi razvoj Vlade Crne Gore i UN sistema u zemlji (UNSDCF) za period 2023. - 2027.

Osim snažnog partnerstva Vlade Crne Gore i Agencija UN-a na nacionalnom nivou, kontinuirano se unapređuje politički dijalog i održavaju sastanci sa zvaničnicima sistema Ujedinjenih nacija. Tokom nedavno održane Generalne debate 80. zasijedanja Generalne skupštine UN u Njujorku, održani su sastanci predsjednika Milatovića sa vršiocem dužnosti glavnog administratora UNDP-a Haoliangom Xuom, kao i potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova Ervina Ibrahimovića sa pomoćnikom generalne sekretarke UN i direktoricom Regionalne kancelarije za Evropu i Zajednicu nezavisnih država (ZND) UNDP-a Ivanom Živković. Na sastancima je potvrđen nastavak podrške UNDP-a održivom razvoju i jačanju institucija u Crnoj Gori.

Partnerstvo Crne Gore i UN dodatno je osnaženo realizacijom prijekata iz Fonda za ubrzani razvoj Crne Gore (Montenegro Acceleration Fund - MAF), mehanizma udruženog finansiranja i platforme za strateška i inovativna partnerstva, koji ima za cilj ubrzanje sprovođenja Agende za održivi razvoj do 2030. ostvarivanja ciljeva održivog razvoja (SDGs) u Crnoj Gori i procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 25. IX 2025. usvojila Informaciju o aktivnostima finansiranim iz Fonda UN za ubrzani razvoj Crne Gore, čime se Ministarstvo vanjskih poslova zadužuje da izvrši redovnu godišnju uplatu sredstava u iznosu od 200.000,00 eura za 2025. i time nastavi da doprinosi funkcionisanju ovog važnog instrumenta finansiranja.

U okviru Generalne debate 80. zasijedanja Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, 24. IX 2025. Crna Gora je, zajedno sa Francuskom i uz podršku Australijske akademije nauka, Instituta Burnet i Univerziteta Braun, organizovala međunarodni događaj „Healthy Indoor Air – A Global Call to Action“ na kojem je potpisana Globalna povelja o zdravom vazduhu u unutrašnjim prostorima.

Odlukom Vlade Crne Gore od 31. VII 2025. revitalizovan je rad nekadašnjeg Nacionalnog savjeta za održivi razvoj kroz obrazovanje Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem koje predstavlja savjetodavno tijelo Vlade Crne Gore.

Saradnja sa OEBS-om i Savjetom Evrope

Tokom izveštajnog perioda Crna Gora je ostvarivala dinamičnu saradnju sa OEBS-om, nastavljajući da se u istupanjima i svom djelovanju u potpunosti usklađuje sa ZVBP EU.

Crna Gora je aktivno učestvovala na Konferenciji „Helsinki 50+“ povodom obilježavanja pola vijeka od potpisivanja Helinškog završnog akta (31. VII 2025.), a 24. VII 2025. se pridružila grupi od 41 države učesnice OEBS-a u pokretanju petog Moskovskog mehanizma za Ukrajinu u odnosu na postupanje sa ukrajinskim ratnim zarobljenicima i kršenje ljudskih prava od strane Ruske Federacije. Realizovana je radna posjeta delegata OEBS-ovog Komiteta za finansije i menadžment (ACMF) iz Beča Misiji OEBS-a Crnoj Gori 26. IX 2025. i upriličeni sastanci sa

predstavnicima Skupštine Crne Gore i Skupštine Glavnog grada kao korisnicima projektne saradnje sa OEBS-om.

Crna Gora je u izvještajnom periodu ispunila sve obaveze iz godišnjeg kalendara Foruma za bezbjedonosnu saradnju OEBS-a za 2025. U skladu sa Sporazumom o podregionalnoj kontroli naoružanja, Član IV Aneks 1-B Okvirnog sporazuma za mir u BiH, Crna Gora je učestvovala na 39. sastanku Stalne radne grupe Podregionalne konsultativne komisije (PRKK) u periodu 6. - 9. IX 2025. (Ruma, R. Srbija).

Saradnja sa Savjetom Evrope

Konstruktivna saradnja sa Savjetom Evrope nastavljena je i tokom novog izvještajnog perioda, uz puno usklađivanje sa Zajedničkom spoljnom i bezbjednosnom politikom Evropske unije (ZSBP EU) i podršku naporima Savjeta Evrope, naročito u kontekstu uspostavljanja Specijalnog tribunala za agresiju na Ukrajinu i Međunarodne komisije za potraživanja.

Treći godišnji sastanak Upravnog odbora zajedničkog programa Savjeta Evrope i Evropske unije "Horizontalni mehanizam III za Zapadni Balkan i Tursku" održan je 30. IX 2025. na kojem su predstavljeni ostvareni rezultati u domenu osnaživanja pravde, suzbijanja korupcije, borbe protiv diskriminacije i promovisanja i zaštite slobode izražavanja i slobode medija i predstavljeni planovi za naredni period.

Ministarstvo vanjskih poslova je u izvještajnom periodu nastavilo da sprovodi aktivnosti u cilju pripreme Crne Gore za predsjedavanje Komitetu ministara Savjeta Evrope (novembar 2026 – maj 2027), te je stoga, shodno Odluci Vlade Crne Gore o obrazovanju Radne grupe za pripremu predsjedavanja, održan i Treći sastanak međuresorske Radne grupe 30. IX 2025.

Saradnja u okviru regionalnih inicijativa i organizacija

U izvještajnom periodu, Crna Gora je nastavila sa unapređivanjem regionalne saradnje i, kao pouzdan i konstruktivan partner, aktivno učestvovala u radu brojnih regionalnih organizacija i inicijativa: Proces saradnje u jugoistočnoj Evropi, Savjet za regionalnu saradnju, Centralnoevropska inicijativa, RACVIAC-Centar za bezbjedonosnu saradnju, Međunarodna organizacija za Frankofoniju, Fond za Zapadni Balkan, Regionalna organizacija sa saradnju mladih.

Crna Gora je u prethodnom periodu dobila dvije čelne pozicije u regionalnim organizacijama, što predstavlja značajan uspjeh naše zemlje i potvrdu konstruktivne uloge u regionu.

Vladimir Obradović imenovan je 6. VIII 2025. za novog generalnog sekretara Regionalne organizacije za saradnju mladih (RYCO) – mandat u četvorogodišnjem periodu.

Ambasador Miroslav Šćepanović izabran je 16. IX 2025. na poziciju direktora regionalne međunarodne organizacije RACVIAC – Centar za bezbjedonosnu saradnju i rukovodiće ovom organizacijom u periodu od 2026. - 2029.

Ministarstvo vanjskih poslova intenzivno radi na pripremi predsjedavanja Fondu za Zapadni Balkan (WBF) koje Crnu Goru očekuje u periodu 1. I. - 31. XII 2026. Informacija o pripremi predsjedavanja koja obuhvata prioritete i aktivnosti predsjedavanja usvojena je na sjednici Vladi 25. IX 2025.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Ervin Ibrahimović učestvovao je na neformalnim sastancima ministara vanjskih poslova Procesu saradnje u Jugoistočnoj Evropi

(SEECF) i Centralnoevropske inicijative (CEI), na marginama Generalne skupštine Ujedinjenih nacija u Njujorku, 24. i 26. IX 2025.

Posmatračka misija Međunarodne organizacije za Frankofoniju (OIF) boravila je u Crnoj Gori u periodu 22 - 24. IX 2025. S obzirom da je Crna Gora 2024. zvanično podnijela zahtjev za promjenu statusa iz posmatrača u pridruženog člana OIF-a, zadatak posmatračke misije bio je da utvrdi da li država ispunjava kriterijume za promjenu statusa.

Saradnja Crne Gore i NATO

Tokom zvanične posjete Republici Finskoj, 29 - 30. VIII 2025. predsjednik Crne Gore Jakov Milatović posjetio je i Evropski centar izvrsnosti za suprotstavljanje hibridnim prijetnjama, čiji je Crna Gora član od 2019. Tokom razgovora sa rukovodstvom Centra, Predsjednik je naglasio da aktivnim učešćem u radu Centra, Crna Gora jača svoje kapacitete u oblasti bezbjednosti, kroz razmjenu iskustva i najboljih praksi sa 35 država članica NATO i EU. On je naglasio da ekspertiza Centra može biti od posebnog značaja i za Regionalni centar za sajber kapacitete Zapadnog Balkana (WB3C) sa sjedištem u Podgorici, te su u tom kontekstu razgovarali o konkretnim modelima buduće saradnje.

Na marginama generalne debate 80. zasijedanja GS UN u Njujorku, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova mr Ervin Ibrahimović učestvovao je na radnom doručku Američko-jadranske povelje (A5) koji je organizovala Bosna i Hercegovina u svojstvu predsjedavajućeg Poveljom. Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Ibrahimović ukazao je na važnost intenziviranja političkog dijaloga, jačanja međusobnog povjerenja i praktične saradnje u cilju daljeg napretka u evroatlantskoj integraciji regiona. Posebno je istakao da za Crnu Goru članstvo u NATO predstavlja ključni stub bezbjednosti te da naša zemlja ostaje pouzdan saveznik koji aktivno doprinosi jačanju evroatlantske bezbjednosti.

Potpredsjednik Vlade za vanjske i evropske poslova dr Filip Ivanović učestvovao je na Varšavskom bezbjednosnom forumu koji je održan 29 - 30. IX 2025. Potpredsjednik Vlade Ivanović je bio govornik na panelu na temu "Nedovršena EU: sljedeće poglavlje proširenja".

Ostale NATO aktivnosti

Posljednja, šesta rotacija u okviru borbene grupe fLF (Isturene kopnene snage – Forward Land Forces) u Bugarskoj, pod komandom Italije, realizovana je u avgustu 2025.

Restriktivne mjere

Crna Gora je nastavila da se stoprocentno usklađuje sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom Evropske unije, što uključuje i kontinuirano pridruživanje restriktivnim mjerama usvojenim od strane Savjeta Evropske unije i njihovo pravno transponovanje u naš pravni sistem.

Tokom naznačenog perioda, VII. – IX. 2025. Vlada je usvojila dio 18. paketa sankcija Evropske unije prema Ruskoj Federaciji, dok je predlog odluke kojom se ažurira sankcioni režim u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalni integritet, suverenitet i nezavisnost Ukrajine upućen Vladi na usvajanje na sjednici koja se očekuje 9. X 2025. Ažuriranje sankcionog režima koji se odnosi na Republiku Bjelorusiju i njenu umiješanost u agresiju Ruske Federacije prema Ukrajini je planirano, najkasnije, do kraja oktobra 2025.

Osim pomenutog paketa, koji se prioritarno transponuje u naš pravni sistem, transponovano je još sedam režima restriktivnih mjera, od čega su tri prema Sirijskoj Arapskoj Republici,

Moldaviji, u odnosu na sajber napade i četiri u odnosu na Rusku Federaciju i situaciju u Ukrajini, od kojih pojedine nijesu bile obuhvaćene prethodnim paketima sankcija EU.

U proceduri upućivanja Vladi na usvajanje su i sva tri režima EU prema Islamskoj Republici Iran, izmjene i dopune režima u odnosu na aneksiju Krima i Sevastopolja, režim o ljudskim pravima, kao i još jedan režim u odnosu na agresiju na Ukrajinu, koji nije dio paketa sankcija. Planiranom dinamikom, Vladi će, na razmatranje i usvajanje, predložiti odluku u vezi sa navedenim sankcionim režimima biti upućeni u više navrata, zaključno do 24. X 2025.

Lista odluka o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera koje je Vlada Crne Gore usvojila u izvještajnom periodu:

1. Odluka o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na situaciju u Ruskoj Federaciji, usvojena 25. VII 2025.
2. Odluka o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na djelovanja koja destabilizuju Republiku Moldaviju, usvojena 25. VII 2025.
3. Odluka o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na destabilizirajuće aktivnosti Ruske Federacije, usvojena 25. VII 2025.
4. Odluka o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije protiv sajber napada koji predstavljaju prijetnju Evropskoj uniji i njenim državama članicama, usvojena 25. IX 2025.
5. Odluka o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na destabilizirajuće aktivnosti Ruske Federacije, usvojena 25. IX 2025.
6. Odluka o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na situaciju u Ruskoj Federaciji, usvojena 25. IX 2025.
7. Odluka o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na situaciju u Sirijskoj Arapskoj Republici, usvojena 25. IX 2025.
8. Odluka o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na djelovanja Ruske Federacije kojima se destabilizuje situacija u Ukrajini, usvojena 25. IX 2025.

Na sjednici planiranoj za 9. X 2025. Vladi su, na razmatranje i usvajanje, dostavljeni:

1. Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije protiv širenja i upotrebe hemijskog oružja;
2. Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalni integritet, suverenitet i nezavisnost Ukrajine.

Takođe, u okviru ovog kvartala su održane i tri redovne sjednice Stalnog koordinacionog tijela za restriktivne mjere, sa fokusom na ispunjavanje aktivnosti predviđenih Akcionim planom za unapređenje nacionalnih kapaciteta za primjenu restriktivnih mjera 2025. – 2028. kao i generalno na unapređenje u oblasti praćenja i primjene restriktivnih mjera na nacionalnom nivou.

Tokom generalne debate 80. zasijedanja Generalne skupštine UN u Njujorku, Crna Gora je podržala Deklaraciju o zaštiti humanitarnog osoblja.

Vizna politika

U ovom trenutku vizna politika Crne Gore nije u potpunosti usklađena sa EU, odnosno razliku u listama čini 13 (9+4) zemalja čiji državljani u Crnoj Gori mogu boraviti bez vize, i to:

9 zemalja tokom cijele godine: Azerbejdžan, Bahrein, Katar, Kuvajt, Saudijska Arabija i Turska (čiji državljani u Crnoj Gori, po članu 1 Uredbe o viznom režimu, mogu boraviti do 90 dana), Bjelorusija i Rusija (čiji državljani po članu 3 Uredbe u Crnoj Gori mogu boraviti do 30 dana) i Kina (čiji državljani po članu 6 mogu boraviti do 30 dana).

4 zemlje tokom sezone: Odluke o privremenom oslobađanju od pribavljanja vize, kojima se državljanima Egipta, Jermenije, Kazahstana, Uzbekistana, kao i rezidentima Ujedinjenih Arapskih Emirata omogućava bezvizni boravak u Crnoj Gori do 30 dana, odnosno do 10, u slučaju rezidenata UAE. U pitanju je sezonski, osmomjesečni bezvizni režim koji se okončava 1. XI 2025.

Ministarstvo je po završetku ljetnje turističke sezone 2025. pristupilo izradi detaljne evaluacije postojećeg bezviznog režima. S tim u vezi, 30. VII 2025. Ministarstvo je uputilo dopis nadležnim institucijama (Ministarstvo turizma, Uprava policije, Monstat, Centralna Banka Crne Gore, Nacionalna turistička organizacija, Aerodromi i Zajednica opština), za dostavljanje podataka zaključno sa 31. VIII 2025. (evidencija prelaza državne granice, broj turista, ostvarenih noćenja, investicije itd.).

Na osnovu dostavljenih podataka, Ministarstvo je 25. IX 2025. finalizovalo i predsjedniku Vlade, g-dinu Milojku Spajiću, uputilo pismo i informaciju o viznom režimu i obavezama usklađivanja sa viznom politikom EU, sa prijedlogom plana postepenog usklađivanja i daljim koracima. Prilikom izrade ovog dokumenta, uzeti su u obzir nacionalni interesi, a prvenstveno ekonomski i politički prioriteti zemlje. Na osnovu raspoloživih podataka, u dokumentu je predstavljena analiza o ekonomskoj saradnji, stranim direktnim investicijama, kao i mobilnosti državljana zemalja koje čine razliku u stalnoj listi sa Evropskom unijom. Prijedlog plana postepenog usklađivanja sa viznom politikom EU pripremljen je u skladu sa obavezama koje proizilaze iz završnog mjerila u pregovaračkom poglavlju 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, kao i Reformske agende 2024. – 2027. za Instrument EU za reforme i rast.

PP30

Radna grupa za izradu Programa međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći za period 2026. - 2029. je, početkom jula, izradila prvi nacrt Programa međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći (2026. – 2029.), na koji su dostavljeni komentari i sugestije, koji su razmatrani na sastanku Radne grupe, održanom 25. IX 2025. sa fokusom na operativne ciljeve i indikatore učinka.

Nakon što je MVP Crne Gore, uz podršku MVEP Republike Hrvatske, u prvom kvartalu ove godine realizovalo posjetu hrvatskih eksperata Crnoj Gori koji su predstavili iskustva Republike Hrvatske u izradi strateškog i institucionalnog okvira u oblasti razvojne saradnje i humanitarne pomoći, u septembru 2025. nastavljene su aktivnosti za razmatranje daljih modaliteta saradnje dvije zemlje u navedenim oblastima.

Predstavnici MVP Crne Gore su imali razgovor sa predstavnicima Sektora za implementaciju razvojne saradnje i humanitarne pomoći u MVEP Republike Slovenije, sa ciljem pripreme posjete njihovih predstavnika Crnoj Gori i planiranja održavanja konsultacija dva ministarstva na temu razvojne saradnje i humanitarne pomoći tokom novembra 2025.

2. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

U izvještajnom periodu, Vlada je 11. IX 2025. usvojila Drugi prilog Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori 2025. koji se odnosi na period od 1. IV 2024. do 1. IX 2025. koji je 10. IX 2025. dostavljen Evropskoj komisiji.

Osamnaesti sastanak Podobora za trgovinu, industriju, carine i poreze je održan 7. VIII 2025. u Briselu, u hibridnom formatu. Na sastanku su razmotreni rezultati u poglavljima 1 – Sloboda kretanja robe, 16 – Porezi, 20 – Preduzetništvo i industrija, 29 – Carinska unija i 30 – Vanjski odnosi, kao i planirane aktivnosti u pogledu ispunjenja završnih mjerila u poglavljima 1, 16 i 29. Ocijenjeno je da Crna Gora nastavlja sa dobrim rezultatima u oblasti trgovine i pristupa jedinstvenom tržištu EU i ostaje posvećena sprovođenju reformi koje su usklađene sa pravnom tekovinom i standardima EU, te da ubrzano pristupanje Crne Gore EU nije samo regionalni, već evropski uspjeh utemeljen na zajedničkim vrijednostima, međusobnoj odgovornosti i zajedničkoj budućnosti.

Vlada je 31. VII 2025. usvojila izvještaje o realizaciji aktivnosti iz akcionih planova za ispunjavanje završnih mjerila u pregovaračkim poglavljima 23 – Pravosuđe i temeljna prava i 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, za period januar–jun 2025. Izvještaji pružaju pregled realizovanih aktivnosti i predstavljaju osnovu za dalju dinamizaciju reformskih procesa i usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije u ključnim segmentima vladavine prava. Usvajanjem ovih dokumenata utvrđeno je realno stanje u sprovođenju obaveza iz poglavlja 23 i 24, uz jasno definisane prioritete i preostale izazove u procesu ispunjavanja završnih mjerila.

Vlada je 18. IX 2025. usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za ispunjenje preporuka iz Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori 2024. za II kvartal 2025. Izvještaj je pripremljen u tabelarnom obliku za svih šest klastera i prati strukturu Izvještaja EK. Takođe, Izvještaj sadrži i status aktivnosti koje nijesu realizovane u I kvartalu 2025. Priprema drugog Izvještaja o realizaciji Akcionog plana je sastavni dio mehanizma praćenja realizacije obaveza po osnovu preporuka iz Izvještaja EK, a treba da omogući Vladi da preduzme korektivne mjere u slučaju da su evidentirana kašnjenja u ispunjenju definisanih obaveza.

2.1 Poglavlja pravne tekovine

U oblasti **reforme javne uprave**, Vlada je 31. VII 2025. razmotrila i donijela Odluku o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost, kojom se uspostavlja institucionalni okvir za koordinaciju politike sajber i informacione bezbjednosti u javnoj upravi, što je ključno pitanje u oblasti zaštite podataka i jačanja povjerenja u digitalne usluge. Istog dana, Vlada je razmotrila Predlog procjene elektronske uprave i elektronskih usluga u jedinicama lokalne samouprave, koji tretira pitanje digitalizacije usluga na lokalnom nivou i vrši procjenu

postojećih kapaciteta i izazova u primjeni e-uprave širom Crne Gore. Takođe 31. VII 2025. Vlada je usvojila Izveštaj o finansijskoj podršci reformi javne uprave za 2024. čime je potvrđena kontinuitetna posvećenost reformi kroz budžetsku alokaciju i monitoring trošenja sredstava.

29. VIII 2025. Vlada je donijela Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, kao i Uredbu o izmjenama kriterijuma za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju poslova u organima državne uprave. Ove izmjene su usmjerene na prilagođavanje struktura državne uprave reformskim ciljevima, ubrzanje odlučivanja, racionalizaciju kapaciteta i jačanje efikasnosti državne uprave. Pored navedenog, Vlada je 26. IX 2025. donijela Dinamički plan mjera za unapređenje kapaciteta administracije u javnoj upravi za period 2025. – 2026. u okviru Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima. Ovaj plan predstavlja operativni instrument koji definiše konkretne korake i rokove za kapacitetsko jačanje kadrova, digitalizaciju, reorganizaciju i profesionalizaciju javne uprave.

U okviru **pregovaračkog poglavlja 1 - Sloboda kretanja roba**, Vlada je 25. IX 2025. utvrdila Predlog uredbe o dopunama Uredbe o kriterijumima za formiranje maksimalnih cijena lijekova, koja predstavlja dio obaveze iz prvog završnog mjerila u ovom poglavlju.

U okviru **pregovaračkog poglavlja 2 - Sloboda kretanja radnika**, Crna Gora je 1. IX 2025. dostavila Nacrt Akcionog plana za EURES Evroskoj komisiji, aktivnost koja u značajnoj mjeri može da podrži ispunjenje završnog mjerila za ovo poglavlje. Takođe, istog dana Evropskoj komisiji su dostavljeni i nacrti izmjena i dopuna paketa propisa u cilju usklađivanja s pravnom tekovinom EU u oblasti slobode kretanja radnika koji obuhvata nacрте Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnom stanovanju, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o dobrovoljnim penzionim fondovima, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji. U cilju dodatnog usaglašavanja s navedenom pravnom tekovinom, Crna Gora će EK naknadno dostaviti nacrt Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda kojim bi, u skladu sa direktivama EU, se proširio opseg nadležnosti Institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u smjeru praćenja i sprovođenja principa slobode kretanja radnika. Nakon usaglašavanja sa komentarima EK, Crna Gora će biti u obavezi da navedeni paket propisa donese do kraja januara 2026.

U okviru **pregovaračkog poglavlja 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga**, Skupština je 10. VII 2025. donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uslugama, što je u vezi sa trećim završnim mjerilom u ovom poglavlju. Skupština je 30. VII 2025. donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu i Zakon o posredovanju u prometu i zakupu nepokretnosti. Na liniji sa četvrtim završnim mjerilom, istog dana, Skupština je donijela Zakon o dopunama Zakona o zaštiti lica i imovine, kao i Zakon o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju. Kako bi se ispunilo drugo završno mjerilo u ovom poglavlju, Skupština je 31. VII 2025. donijela Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izgradnji objekata i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu.

U okviru **poglavlja 5 – Javne nabavke**, Ministarstvo finansija, uz podršku SIGMA eksperta i projekta tehničke pomoći UNOPS-a, nastavilo je pripremu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama čije je usvajanje planirano za prvi kvartal 2026 i izradu nove Strategije javnih nabavki i javno-privatnih partnerstava 2026 – 2030. Elektronski sistem javnih nabavki dodatno je unaprijeđen uvođenjem funkcionalnosti za prijavu sukoba interesa i sumnji na korupciju. Broj sertifikovanih službenika povećan je na 972, dok je Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki riješila preko 80% predmeta u prosječnom roku od 29 dana.

U okviru **pregovaračkog poglavlja 6 - Privredno pravo**, u cilju ispunjenja obaveza za privremeno zatvaranje poglavlja, Skupština je 25. VII 2025. donijela Zakon o računovodstvu i Zakon o reviziji, što je na liniji ispunjenja četvrtog završnog mjerila. Takođe, Skupština je 31. VII 2025. donijela Zakon o privrednim društvima i Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata, što je u direktnoj vezi sa ispunjenjem drugog završnog mjerila.

U okviru **pregovaračkog poglavlja 8 – Konkurencija**, Skupština je 30. VII 2025. donijela Zakon o kontroli državne pomoći, što predstavlja dio prvog završnog mjerila u okviru ovog poglavlja.

U okviru **poglavlja 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj**, Vlada je 17. VII 2025. usvojila Implementacioni plan za uspostavljanje Agencije za plaćanja i IAKS-a, ključni dokument za ispunjenje završnih mjerila u ovom poglavlju. U vezi sa završnim mjerilima, Skupština je 31. VII 2025. usvojila Zakon o sprovođenju mjera podrške poljoprivredne politike, politike ruralnog razvoja i politike ribarstva, kojim se uspostavlja pravni okvir za rad Agencije za plaćanja. Tokom istog perioda, intenziviran je i proces usaglašavanja sa pravnom tekovinom EU, te je Vlada 24. VII 2025. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je neophodno da se donese u Skupštini u toku IV kvartala 2025. uz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda, čije se utvrđivanje na Vladi očekuje u narednom periodu. Takođe, Skupština je 30. VII 2025. usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vinu, a 31. VII 2025. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju. Nadalje, Vlada je 18. IX 2025. usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, koji je neophodno da se donese u Skupštini u toku IV kvartala 2025. U cilju ispunjenja svih obaveza i stvaranja formalnih preduslova za zatvaranje ovog poglavlja, Vlada je 18. IX 2025. usvojila Pregovaračku poziciju i Izvještaj o ispunjenju obaveza iz pregovaračkog poglavlja 11.

U okviru **poglavlja 12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor**, tokom izvještajnog perioda intenzivno se radilo na pripremi paketa zakona kojim se nacionalno zakonodavstvo usklađuje sa pravnom tekovinom EU u oblasti službenih kontrola, uključujući nacрте Zakona o bezbjednosti hrane, Zakona o veterinarstvu, Zakona o zdravlju životinja, Zakona o upravljanju i rukovanju nusproizvodima životinjskog porijekla, Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja, Zakona o sredstvima za zaštitu bilja i Zakona o službenim kontrolama, koje je neophodno utvrditi na Vladi, a potom donijeti u Skupštini do kraja tekuće godine. U tom kontekstu, 21. VII 2025. objavljen je poziv za javnu raspravu za Zakon o sredstvima za zaštitu bilja, 18. VIII 2025. za Zakon o zdravstvenoj zaštiti bilja.

U okviru **poglavlja 13 – Ribarstvo**, Skupština je 31. VII 2025. donijela Zakon o ratifikaciji Međunarodne konvencije o očuvanju atlantskih tuna (ICCAT), što predstavlja važan korak u ispunjavanju međunarodnih obaveza. U susret privremenom zatvaranju ovog poglavlja Vlada

je 18. IX 2025. usvojila Pregovaračku poziciju i Izveštaj o ispunjenju obaveza iz pregovaračkog poglavlja 13.

U okviru **poglavlja 14 – Saobraćajna politika**, u oblasti drumskog saobraćaja, u pogledu usklađivanja s novim Mobility paketom regulativa EU koje uređuju, između ostalog, i pristup tržištu prevoza u drumskom saobraćaju, pripremljen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju (prvo završno mjerilo). Pripremljen je Nacrt zakona o dopunama Zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju u cilju usaglašavanja s Regulativom 181/2011, te usaglašavanja sa Regulativom 1056/2020 (e Freight), što je zahtjev kroz Reformsku agendu za Crnu Goru (od važnosti za ispunjenje trećeg završnog mjerila). U oblasti socijalnog zakonodavstva i tahografa, u cilju potpunog usklađivanja s novim paketom regulativa iz ove oblasti (Regulativa 561/2006, Direktiva 2002/15, Regulativa 165/2014, Direktiva 2006/22, Regulativa 2020/1054 i Regulativa 2024/1258), pripremljen je Predlog zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom saobraćaju koji je trenutno na usaglašavanju kod EK i koji je od važnosti za ispunjenje prvog završnog mjerila. Izrađen je Nacionalni program za pametne tahografe, te radionice za tahografe u Crnoj Gori mogu sprovoditi redovne preglede na pametnim tahografima shodno Implementacionoj regulativi (EU) 2016/799, a koji je dostupan na <https://www.gov.me/dokumenta/2f1a1bae-47bb-4894-b6f2-135592f5d9b2>. U toku je i rad na Zakonu o bezbjednosti saobraćaja na putevima, u cilju uvođenja nove kategorije vozila.

U kontekstu drugog završnog mjerila, Skupština je 30. VII 2025. donijela Zakon o željeznici („Sl. list CG“, broj 89/25), kojim su se stvorili uslovi za osnivanje Agencije za željeznice, kao nezavisnog nadležnog tijela za regulatorne poslove i bezbjednost željezničkog saobraćaja. Pripremljen je Nacrt zakona o bezbjednosti i interoperabilnosti koji je usklađen s Direktivom (EU) 2016/798 i Direktivom (EU) 2016/797. Takođe, započet je rad na izmjeni Zakona o ugovornim odnosima u željezničkom saobraćaju, kroz koji će biti implementirana Regulativa 2021/782 o pravima i obavezama putnika u željezničkom prevozu (treće završno mjerilo).

U odnosu na četvrto završno mjerilo, donijeti su sljedeći pravilnici: Pravilnik o izmjenama Pravilnika o kontinuiranoj plovidbenosti vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i odobravanju organizacija i osoblja koji obavljaju ove poslove („Sl. list CG“, broj 54/25), Pravilnik o uslovima i načinu stručnog osposobljavanja pomoćnog vazduhoplovnog osoblja - vazduhoplovno meteorološkog osoblja („Sl. list CG“, broj 59/25), Pravilnik o izmjeni Pravilnika o unapređenju sigurnosti, istraživanju i sprečavanju nesreća i nezgoda u civilnom vazduhoplovstvu („Sl. list CG“, broj 72/25) i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima za sigurnu upotrebu sistema bespilotnih vazduhoplova („Sl. list CG“, broj 75/25). U toku je izrada novog Zakona o vazдушnom saobraćaju zbog usaglašavanja sa EU Regulativom 1139/2018 (Basic regulation).

Pripremljen je Predlog zakona o sigurnosti pomorske plovidbe (dostavljen EK) koji je dostavljen EK na usaglašavanje.

Pomenuto zakonodavstvo, saglasno intenziviranoj dinamici u poglavlju 14, potrebno je donijeti na Skupštini do kraja IV kvartala 2025.

U okviru **poglavlja 15 – Energetika**, javna rasprava za Nacrt nacionalnog energetskeg i klimatskog plana (NEKP, čije donošenje je relevantno i za **poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promjene**) je sprovedena, produžena za dodatnih devet dana, te završena 15. VIII 2025. Na osnovu pristiglih komentara (kojih je bilo preko 200), tekst Nacrta NEKP je unaprijeđen. U vezi sa prvim završnim mjerilom, Vlada je 31. VII 2025. donijela Godišnji plan

formiranja i održavanja obaveznih rezervi naftnih derivata za 2025. U odnosu na treće završno mjerilo, usvojen je Pravilnik o načinu izračunavanja uštede primarne energije iz visokoefikasne kogeneracije i određivanje stepena efikasnosti kogeneracionog objekta („Sl. list CG“, broj 78/25). U kontekstu obnovljivih izvora energije, Vlada je 3. VII 2025. donijela Uredbu o bližim kriterijumima i načinu utvrđivanja maksimalne cijene koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišne premije, Uredbu o postupku popunjavanja, proširenja kvote na aukcijama za dodjelu prava na tržišnu premiju za neodređene lokacije i rangiranju ponuda na aukcijama za neodređene lokacije, Odluku o maksimalnoj cijeni električne energije koju ponuđač može da ponudi u postupku aukcije za tržišne premije i Odluku o kvoti za prvu aukciju za dodjelu prava na tržišnu premiju („Sl. list CG“, broj 72/25).

U okviru **poglavlja 16 - Porezi**, Vlada je 17. VII 2025. utvrdila Predlog zakona o porezu na promet upotrebljivanih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica, koji je neophodno donijeti u Skupštini u toku IV kvartala 2025. Predviđena je poreska stopa od 2,5% u roku od 90 dana od stupanja zakona na snagu, s ciljem motivisanja poreskih obveznika na pravovremeno izmirenje obaveza. Uvedene su mjere za efikasniju naplatu, uključujući obavezu dostavljanja podataka o prometu vozila Poreskoj upravi, kao i proširenje oslobođenja od poreza za određene korisnike. Takođe, predložena su tri podzakonska akta koja će detaljnije regulisati poreske obaveze.

U okviru pregovaračkog poglavlja **17 - Ekonomska i monetarna unija**, Vlada je na sjednici održanoj 17. VII 2025. donijela Smjernice makroekonomske i fiskalne politike za period 2025. - 2028. Smjernice predstavljaju strateški dokument koji definiše osnovne ciljeve, prioritete i pravce razvoja ekonomske i fiskalne politike države u srednjoročnom periodu. U Smjernicama su date projekcije makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja, uključujući javne prihode, javnu potrošnju i javni dug za srednjoročni period koji su osnova za izradu godišnjeg zakona o budžetu za narednu fiskalnu godinu. U toku izvještajnog perioda, u skupštinskoj proceduri su se našla dva predloga za imenovanje članova Fiskalnog savjeta, koje su podnijeli Predsjednik države i Vlada. Međutim, nadležni skupštinski odbor nije podržao kandidaturu trećeg člana Fiskalnog savjeta, te će u skladu s tim biti raspisan novi konkurs za to mjesto. Izbor ova dva člana Fiskalnog savjeta na sjednici Skupštine predstavlja ključni korak, jer je ispunjavanje ovog zahtjeva Evropske komisije od presudnog značaja za ispunjavanje trećeg završnog mjerila u okviru poglavlja 17. Time se osigurava nastavak procesa približavanja i usklađivanja sa evropskim fiskalnim standardima.

U okviru pregovaračkog poglavlja **18 - Statistika**, konačni rezultati Popisa objavljeni su 1. VII 2025. i isti su dostavljeni EUROSTAT-u. Sprovedenjem Popisa poljoprivrede stvoreni su uslovi za unapređenje godišnjih istraživanja u biljnoj proizvodnji i stočarstvu i pripremljeni su konačni rezultati za period 2016. - 2024.

U okviru **poglavlja 19 - Socijalna politika i zapošljavanje** nacrti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu i Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, koji predstavljaju prvo završno mjerilo u ovom poglavlju, dostavljeni su Evropskoj komisiji na mišljenje. U skladu sa aktuelnom dinamikom, navedeni propisi bi, nakon dobijenih komentara EK, trebalo da budu usvojeni u Skupštini do kraja 2025. čime bi Crna Gora ispunila prvo završno mjerilo u ovom poglavlju. Takođe, Crna Gora će ispuniti i drugo završno mjerilo u ovom poglavlju usvajanjem Zakona o zabrani diskriminacije, koji je utvrđen na Vladi u junu 2025. i trenutno je u skupštinskoj proceduri. Vlada je 31. VII 2025. donijela Nacionalnu strategiju rodne ravnopravnosti za period 2025. – 2029. sa pratećim Akcionim planom za 2025. – 2026. Operativni sporazum i Implementacioni sporazum za Operativni program su potpisani i stupili na snagu 1. VIII 2025.

što je bila jedna od preporuka iz Finalnog revizorskog izvještaja DG NEAR. U skladu sa obavezama proisteklim iz Okvirnog sporazuma o partnerstvu između Vlade i EU, nakon potpisivanja Finansijskog sporazuma, Crna Gora je izradila inicijalni Plan nabavki i finansijske projekcije, koje su dostavljene Evropskoj komisiji 11. VII 2025. U septembru su dostavljeni nacrti akcionih planova za jačanje inspekcije rada i inspekcija za zaštitu i zdravlje na radu.

U okviru **pregovaračkog poglavlja 20 - Preduzetništvo i industrijska politika**, koje je privremeno zatvoreno u decembru 2024. realizovane su aktivnosti koje predstavljaju kontinuitet politika u okviru ovog poglavlja. U kontekstu održavanja kontinuiteta implementacije S3, Vlada je 31. VII 2025. usvojila Plan implementacije pametne specijalizacije za prelazni period između dvije Strategije. Na ovaj način, obezbjeđuje se održivost funkcionisanja Okvira za implementaciju inovacija i S3, koji je uspostavljen u skladu sa smjernicama Udruženog istraživačkog centra Evropske komisije (DG JRC) i potpuno je operativan. U okviru unapređenja poslovnog ambijenta, na planu suzbijanja neformalne ekonomije, u kontinuitetu se sprovode aktivnosti definisane Programom za suzbijanje neformalne ekonomije za period 2024. – 2026. koji već u prvoj godini pokazuje konkretne i mjerljive rezultate. Naime, Vlada je 24. VII 2025. usvojila izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2024. Kada je u pitanju turizam, Vlada je 3. VII 2025. usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2024. za sprovođenje Programa razvoja ruralnog turizma Crne Gore 2023. – 2025. dok je 24. VII 2025. usvojila Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana Strategije razvoja turizma Crne Gore 2022 – 2025. za 2024. s Predlogom Akcionog plana za 2025.

U okviru **poglavlja 21 – Trans-evropske mreže**, u cilju usklađivanja sa razvojnim planovima TEN-T mreže, u toku je ažuriranje Strategije razvoja saobraćaja zajedno s Akcionim planom za 2025. - 2026. potpisan je ugovor sa izabranim konsultantom (konzorcijum Systema Consulting S.A. / Planet S.A. iz Grčke), a uvodni sastanak je održan 15. IX 2025. Održani su i uvodni sastanci sa relevantnim akterima, a proces prikupljanja podataka je u toku. U okviru druge faze Projekta za trgovinske i transportne olakšice na Zapadnom Balkanu (TTFP), za potrebe ažuriranja Transportnog modela u okviru predmetne Strategije, izabran je konsultant Safege d.o.o Beograd iz Srbije, s kojom je zaključen ugovor 25. VII 2025. Početni sastanak sa konsultantom održan je 28. VIII 2025. Neposredno nakon uvodnog sastanka, organizovan je tehnički sastanak tokom kojeg su timovi za ažuriranje Strategije i Modela uspostavili saradnju i dogovorili metodološki pristup. Prikupljanje podataka je u toku, a prvi nacrt isporuke pod nazivom „Procjena, Strukturni pregled i Migracija modela“ je već dostavljen (trenutno je u fazi razmatranja).

U okviru **poglavlja 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata** u izvještajnom periodu je Finalizovan je tekst Plana aktivnosti za ispunjavanje zahtjeva kohezije politike, koji je usaglašen sa relevantnim službama Evropske komisije, te dobijeno zeleno svjetlo da se nastavi sa organizovanjem javne rasprave i usvajanjem na Vladi. Organizovana je Javna rasprava povodom ovog dokumenta u trajanju od 20 dana, odnosno od 1. - 21. VII 2025. u okviru koje je 17. VII 2025. organizovan Okrugli sto na kojem su učestvovali predstavnici ministarstava, lokalnih samouprava i civilnog sektora. Tokom trajanja javne rasprave, NVO Crnogorska panevropska unija je dostavila primjedbe i sugestije. Nakon usaglašavanja teksta u skladu sa dobijenim komentarima, materijal je dostavljen na mišljenje Ministarstvu finansija, te upućen Vladi na razmatranje i usvajanje. Ujedno, pripremljena je i usaglašena na nivou Radne grupe Metodologija za sprovođenje principa partnerstva i Metodologija za izradu Mape puta za izgradnju administrativnih kapaciteta, koja je u julu poslata EK na komentare. Redovni koordinacioni sastanak sa EK u vezi ovog poglavlja održan

je 15. IX 2025. kada su razmatrane aktuelne aktivnosti i dvije metodologije koje su ocijenjenje kao veoma dobre.

Kada je u pitanju napredak **u vladavini prava**, Vlada je 31. VII 2025. usvojila izvještaje o realizaciji aktivnosti iz akcionih planova za ispunjavanje završnih mjerila u pregovaračkim poglavljima 23 – *Pravosuđe i temeljna prava* i 24 – *Pravda, sloboda i bezbjednost*, za period januar–jun 2025. Izvještaji pružaju pregled realizovanih aktivnosti i predstavljaju osnovu za dalju dinamizaciju reformskih procesa i usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije u ključnim segmentima vladavine prava. Usvajanjem ovih dokumenata utvrđeno je realno stanje u sprovođenju obaveza iz poglavlja 23 i 24, uz jasno definisane prioritete i preostale izazove u procesu ispunjavanja završnih mjerila.

Poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava

U oblasti **pravosuđa**, Vlada je 11. IX 2025. usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za izvršenje krivičnih sankcija 2023. – 2026. za 2023. i 2024. kao i novi Akcioni plan za period 2025. – 2026. čime se obezbjeđuje kontinuitet u jačanju sistema izvršenja kazni. Ovi dokumenti obezbjeđuju nastavak reformi u sistemu izvršenja sankcija, s posebnim fokusom na standarde tretmana osuđenih lica i smanjenje prenatrpanosti zatvora.

Na zakonodavnom planu, Vlada je 4. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu, s ciljem unapređenja sistema alternativnih sankcija, smanjenja zatvorske populacije i otklanjanja nedostataka iz dosadašnje primjene zakonodavnog okvira. Pored navedenog, a Vlada je 26. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, što predstavlja dio kontinuiranih aktivnosti na jačanju krivičnog pravnog okvira i njegovom usklađivanju sa pravnom tekovinom EU i međunarodnim standardima.

Vlada je 18. IX 2025. razmotrila Informaciju o završnom izvještaju o sprovođenju Programa razvoja alternativnog rješavanja sporova 2023. – 2025. koji je pružio pregled postignutih rezultata i izazova u implementaciji, posebno u pogledu rasterećenja sudova i jačanja pristupa pravdi kroz medijaciju i druge vanparnične mehanizme.

Tužilački savjet je na sjednici od 11. IX 2025. donio Odluku o izmjeni Odluke o broju državnih tužilaca kojom je u Specijalnom državnom tužilaštvu povećan broj specijalnih državnih tužilaca sa 16 na 20. Tim je ostvaren značajan pomak u jačanju kapaciteta za efikasnije sprovođenje istraga i krivičnog gonjenja u složenim predmetima.

U **oblasti temeljnih prava**, na strateškom planu, Vlada je 10. VII 2025. usvojila Završni izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021. – 2025. sa osvrtom na Akcioni plan 2023. – 2024. za 2024. koji sumira rezultate i izazove u oblasti politike rodne ravnopravnosti.

Na zakonodavnom planu, Vlada je 24. VII 2025. utvrdila niz zakona u oblasti temeljnih prava. Ključan je Predlog zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, koji uspostavlja jedinstveni sistem procjene invaliditeta na nacionalnom nivou. Upravo donošenje ovog zakona zahtijevalo je prilagođavanje i u drugim propisima, pa su istog dana utvrđene i dopune Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, Zakona o povlasticama na putovanje, zatim Zakona o boračko-invalidskoj i socijalnoj zaštiti, Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kao i Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama. Ovaj zakonodavni paket usklađuje zaštitu prava osoba sa invaliditetom sa evropskim standardima i obezbjeđuje sistemsko rješenje koje jača pravnu

sigurnost i jednak pristup pravima. Nadalje, 31. VII 2025. Vlada je usvojila Izveštaj o implementaciji Akcionog plana za sprovođenje Medijske strategije 2023. – 2027. za 2024. te donijela novi Akcioni plan za period 2025. – 2026. što potvrđuje kontinuitet rada na unapređenju slobode i pluralizma medija. Na kraju, Vlada je 12. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnom stanovanju i zaključila da se isti uputi Skupštini na usvajanje po hitnom postupku, zbog hitnosti u rješavanju pitanja stambenog zbrinjavanja socijalno ugroženih kategorija.

U domenu bilansa rezultata, u trećem kvartalu 2025. nastavljene su aktivnosti nadležnih organa u oblasti borbe protiv korupcije. Dana 23. VIII 2025. pred Višim sudom u Podgorici donijete su prve presude protiv članova Savjeta Radio televizije Crne Gore (RTCG) – predsjednik i dio članova Savjeta prvostepenom presudom uslovno su osuđeni na kazne od po sedam mjeseci zatvora zbog zloupotrebe službenog položaja. Pored navedenog, Specijalno državno tužilaštvo je u julu podnijelo optužnicu protiv bivšeg policijskog funkcionera D.K. i članova njegove porodice zbog produženog krivičnog djela pranja novca u iznosu od skoro milion eura, kojim su, prema navodima optužnice, kroz višegodišnji period prikrivali porijeklo nezakonito stečenih prihoda.

Poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost

U oblasti **policijske saradnje i borbe protiv organizovanog kriminala**, Vlada je 24. VII 2025. donijela Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja Uprave policije za 2025. a usvojen je i izveštaj o realizaciji ove Strategije za 2024. Time se nastavlja implementacija Strategije 2023 – 2026, sa fokusom na modernizaciju rada policije, povećanje operativnih kapaciteta i jačanje povjerenja javnosti u policijske službe. Istog dana usvojen je i Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv transnacionalnog organizovanog kriminala 2024. – 2027. za 2024. Akcioni plan pokazao je da je sprovođenje planiranih mjera u većini oblasti u toku, uz djelimično ostvarene rezultate u jačanju profesionalnih i tehničkih kapaciteta policije. Ostvareni su značajni pomaci u digitalizaciji, unapređenju komunikacije sa građanima i razvoju sistema upravljanja učinkom policije, dok su pojedine aktivnosti ostale djelimično realizovane zbog organizacionih promjena i ograničenih finansijskih resursa.

Kada je u pitanju ilegalna trgovina oružjem, Vlada je 24. VII 2025. razmotrila i usvojila Informacije o uništavanju i prodaji viška naoružanja i vojne opreme Vojske Crne Gore, što doprinosi smanjenju rizika od nelegalnog prometa oružja i jačanju kontrole naoružanja u skladu sa međunarodnim obavezama Crne Gore.

Poseban značaj imao je i proces uništavanja zaplijenjenih duvanskih proizvoda iz Slobodne zone Luke Bar zaplijenjenih još 2022. Naime, Vlada je 12. VI 2025. donijela odluku o njihovom trajnom uništavanju, a postupak je završen 16. IX 2025. čime je završeno uništenje zaplijenjenih cigareta ukupne vrijednosti oko 200 miliona dolara.

U domenu bilansa rezultata u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala u trećem kvartalu 2025. zabilježeni su važni rezultati. Naime, crnogorska policija je u avgustu svela akciju „Trnovo“ kojom je otkrivena najveća ilegalna plantaža marihuane ikada zabilježena u zemlji, pronađeno je oko 13.100 stabala kanabisa na području Bara, uhapšene su dvije osobe i protiv njih pokrenut postupak zbog neovlašćene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga. U oblasti sprečavanja zloupotrebe droga, 24. i 25. VI 2025. Međuresorska komisija je uništila skoro tri tone narkotika (oko 2.900 kg kanabisa, 35 kg kokaina i manje količine heroina i sintetičkih droga), što je prva ovakva akcija nakon 2022. i važan rezultat u bezbjednom

upravljanju zaplijenjenim drogama. U oblasti borbe protiv trgovine ljudima, tokom septembra realizovana je akcija "Stranac" u okviru koje je izvršeno preko 1.021 provjera stranaca. Kao rezultat, doneseno je 119 rješenja o povratku i 20 o protjerivanju, ukinuto je 126 privremenih boravaka, dok je 40 lica prinudno udaljeno iz Crne Gore. U Prihvatilište za strance smješteno je osam osoba, a 30 je vraćeno susjednim državama po osnovu readmisije. Krajem septembra, zajedničkom akcijom policija Crne Gore i Bosne i Hercegovine, spriječeno je krijumčarenje devet maloljetnih migranata iz Egipta, a državljanin BiH koji ih je prevezio uhapšen je i protiv njega podnijeta krivična prijava za krijumčarenje ljudi.

Kada je u pitanju **pravosudna saradnja u građanskim i krivičnim stvarima**, Vlada je utvrdila 4. IX 2025. Predlog zakona o potvrđivanju Trećeg i Četvrtog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji, kojim se potvrđuje Treći dodatni protokol uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji usvojen 11. XI 2010. u Strazburu i Četvrti dodatni protokol uz Konvenciju o ekstradiciji, usvojen 20. IX 2012. u Beču, u originalu na engleskom i francuskom jeziku. Takođe, Vlada je 11. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o potvrđivanju Ljubljansko-haške konvencije o međunarodnoj saradnji u istragama i krivičnom gonjenju za najteže međunarodne zločine, što predstavlja važan korak u jačanju međunarodne pravne saradnje.

U oblasti **vanjskih granica, migracija i azila**, na strateškom planu, Vlada je 3. VII 2025. donijela Akcioni plan za implementaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021 - 2025. godine, za 2025. godinu, s Izvještajem o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za 2024. godinu. Mjere iz Akcionog plana direktno su povezane sa ispunjavanjem završnih mjerila u poglavlju 24, ovi dokumenti imaju poseban značaj jer se odnose na jačanje kapaciteta države u upravljanju migracionim procesima, kao i na efikasniju reintegraciju povratnika, u skladu sa EU standardima u oblasti azila i migracija. Dana 4. IX 2025. Vlada je razmotrila i usvojila Izvještaj o radu Koordinacionog tijela za nadzor nad sprovođenjem odluke o privremenoj zaštiti licima iz Ukrajine, uz zaduženje da tijelo nastavi sa radom i dostavi novi izvještaj u novembru 2025. Mjere zaštite raseljenih lica iz Ukrajine u skladu s pristupom EU u pogledu međunarodne zaštite i azila, potvrđujući sposobnost države da primijeni evropske standarde privremene zaštite u vanrednim okolnostima.

Na zakonodavnom planu, Vlada je 24. VII 2025. utvrdila Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, pa se očekuje njegovo donošenje u Skupštini. Ovim zakonom se modernizuje postupak izdavanja boravišnih i radnih dozvola kroz uvođenje elektronskog sistema, omogućava produženje boravka i u slučaju isteka putne isprave, te uvode posebne povoljnosti za zapošljavanje stranaca u IT sektoru, zdravstvu i domaćinstvima. Takođe, zakon detaljnije uređuje postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, u skladu s preporukama UNHCR-a i TAIEX misije Evropske komisije, čime se uklanjaju procesne slabosti uočene od 2018.

U okviru **poglavlja 26 - Obrazovanje i kultura**, Vlada je 17. IV 2025. usvojila Strategiju za reform obrazovanja sa Akcionim planom za 2025. - 2026. Takođe, Skupština 19. V 2025. donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju.

U okviru **poglavlja 27 – Životna sredina i klimatske promjene**, u kontekstu petog završnog mjerila, pripremljen je nacrt Zakona o zaštiti prirode koji je poslat relevantnim institucijama na mišljenje. U okviru Natura 2000 mreže, do kraja septembra, mapirano je 76% kopnene teritorije i 10% morske teritorije. U kontekstu šestog završnog mjerila, Vlada je 31. VII 2025. usvojila Uredbu o izmjeni Uredbe o zabranjenim odnosno dozvoljenim načinima upotrebe, proizvodnje i stavljanja na tržište hemikalija koje predstavljaju neprihvatljiv rizik po zdravlje

ljudi i životnu sredinu. U cilju ispunjenja sedmog završnog mjerila, Vlada je 18. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o klimatskim promjenama, koji bi trebalo donijeti na Skupštini do kraja godine. Predlogom zakona unapređuje se regulatorni okvir i stvaraju uslovi za efikasniju primjenu postojećih i uvođenje novih mehanizama za uspostavljanje održivog sistema za ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promjenama, uz dalju harmonizaciju sa zakonodavstvom EU u ovoj oblasti. Takođe u kontekstu sedmog završnog mjerila, Vlada je 3. VII 2025. usvojila Plan prilagođavanja na klimatske promjene za period 2025. – 2035. sa Akcionim planom za period 2025. – 2027., koji ima za cilj smanjenje negativnih uticaja klimatskih promjena na društvo, privredu i životnu sredinu, i fokusira se na izgradnju otpornosti i jačanje institucionalnih kapaciteta za adaptaciju.

U okviru **poglavlja 28 - Zaštita potrošača i zdravlja**, Vlada je 31. VII 2025. usvojila Program mjera za imunizacije 2026. - 2028. s Akcionim planom, usmjeren na povećanje obuhvata vakcinacije i zaštitu najranjivijih grupa, posebno djece. Poseban akcenat stavljen je na obnovu povjerenja u vakcinaciju i poboljšanje pristupa u zajednicama s izraženim oklijevanjem. Za sprovođenje plana predviđena su finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 607.050 eura. Takođe, Vlada je 18. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih tkiva i ćelija u svrhu liječenja, koji je neophodno donijeti u Skupštini u toku IV kvartala 2025. Zakon precizira ko može biti živi davalac, s posebnim naglaskom na etičnost i dobročinstvo, te uvodi mehanizme kontrole za sprečavanje zloupotreba i trgovine tkivima i ćelijama. O nesrodničkom davanju odlučivaće Ministarstvo, na osnovu mišljenja Bioetičkog komiteta.

U okviru **poglavlja 29 – Carinska unija**, Skupština je 30. VII 2025. donijela Zakon o potvrđivanju Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku (CTC) („Sl. list CG – Međunarodni ugovori”, broj 10/25) i Zakon o potvrđivanju Konvencije o pojednostavljenju formalnosti u trgovini robom (SAD) („Sl. list CG – Međunarodni ugovori”, broj 9/25) koje su stupile na snagu u avgustu. Vlada je 31. VII 2025. usvojila Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti („Sl. list CG”, broj 104/25) kojom je završeno dodatno usklađivanje odredbi koje uređuju carinski status robe i nacionalni postupak tranzita. Uredbom se prilagođavaju normativna rješenja potrebama uspostavljanja novih carinskih IT sistema, koji će pojednostaviti i ubrzati procedure za donošenje odluka i sprovođenje carinskih postupaka. Uprava carina je nastavila s dodjeljivanjem AEO statusa, kao i sa implementacijom pojednostavljenih uvoznih i izvoznih carinskih postupaka na osnovu evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta i na osnovu trgovačke isprave. Sprovedene su aktivnosti u cilju završetka procesa uništenja oduzetih duvanskih proizvoda u Slobodnoj zoni Luka Bar u Baru: ukupna težina uništenih duvanskih proizvoda je 1 745 126 kilograma duvana u vrijednosti blizu 200 miliona eura. Navedene aktivnosti su od velike važnosti za ispunjenje završnih mjerila u ovom pregovaračkom poglavlju.

U okviru **poglavlja 30 – Vanjski odnosi**, Vlada je 11. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o potvrđivanju CEFTA Dodatnog protokola 7 o rješavanju sporova, uz Sporazum o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini (CEFTA). Na posebnoj sjednici Generalnog savjeta Svjetske trgovinske organizacije održanoj 15. IX 2025. članice su obilježile stupanje na snagu Sporazuma o subvencijama u ribarstvu. U oblasti sprečavanja proliferacije oružja za masovno uništenje, Crna Gora se u septembru 2025. unilateralno pridružila Australijskoj grupi.

U okviru **poglavlja 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika**, Crna Gora je nastavila usklađivanje sa ZVBP. Crna Gora je bila domaćin regionalne „Žene, mir i bezbjednost” konferencije, koja je održana 24. IX 2025. u Budvi. Značaj Konferencije se ogleda u promovisanju regionalne i međunarodne saradnje koje su od ključnog značaja za podršku sprovođenju agende „Žene, mir i bezbjednost“, kao i u tome da se ove godine obilježava 25 godina od usvajanja Rezolucije 1325 Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija i 30 godina od donošenja Pekinške deklaracije. Konferencija je organizovana s ciljem razmjene najboljih iskustava i mišljenja o izazovima u sprovođenju Rezolucije 1325 na nacionalnom i regionalnom nivou, kao i o njenim međunarodnim uticajima.

U domenu **poglavlja 32 – Finansijski nadzor**, Skupština je 30. VII 2025. donijela Zakon o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru. Ovim zakonom se uređuje sistem upravljanja, unutrašnjih kontrola i unutrašnje revizije u javnom sektoru. Takođe, Vlada je 10. VII 2025. usvojila Strategiju za borbu protiv prevara i upravljanje nepravilnostima 2025. – 2028. zajedno sa Akcionim planom. Dokument je izrađen u skladu sa metodologijom Generalnog sekretarijata Vlade i OLAF-ovim smjernicama, uz učešće svih relevantnih institucija iz AFCOS sistema. Ovim koracima Crna Gora je ispunila jednu od ključnih obaveza iz trećeg mjerila. Dodatno, u cilju daljeg ispunjavanja trećeg mjerila, Vlada je 26. IX 2025. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika.

Skupština nije pokrenula proceduru imenovanja predsjednika Senata Državne revizorske institucije od jula 2022. Budući da imenovanje i dalje nije izvršeno, Senat DRI je, u skladu sa zakonom, odredio najstarijeg člana Senata da privremeno predsjedava Senatom i predstavlja Instituciju do izbora novog predsjednika od strane Skupštine. S obzirom na to da je ovo pitanje od krucijalnog značaja za ispunjavanje drugog završnog mjerila i zatvaranje poglavlja, neophodno je da Skupština što prije pokrene proceduru imenovanja. Evropska komisija je za ovu aktivnost utvrdila krajnji i finalni rok – kraj oktobra, dok se samo imenovanje očekuje da bude finalizovano u najkraćem mogućem roku, tokom novembra.

3. Informisanje javnosti o procesu pristupanja Evropskoj uniji

U oblasti informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, tokom trećeg kvartala 2025. nastavljeno je sa sprovođenjem Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2023. - 2026.

U tom smislu, Direkcija za informisanje javnosti o pregovaračkom procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji je realizovala sljedeće:

ORGANIZACIJA JAVNIH DOGAĐAJA I KAMPANJA:

2. VII 2025. – MEP pokrenulo program stručnog usavršavanja novinara/ki za izvještavanje o procesu EU integracije

Dvodnevnom radionicom održanom 2. i 3. VII u Kolašinu, zvanično je počeo program „Novinari za EU – Izvještavanje o procesu EU integracije“, koji realizuju Ministarstvo evropskih poslova, u saradnji sa UNOPSom, specijalizovanom agencijom UN-a u oblastima infrastrukture, nabavki i upravljanja projektima i projektom EU4ME koji finansira Evropska unija.

Program je namijenjen novinarima/kama iz nacionalnih i lokalnih medija koji se bave EU temama, s ciljem jačanja njihovih kapaciteta za profesionalno, analitičko i etičko izvještavanje o ključnim aspektima procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Sa novinarima su, o tehničkim i političkim aspektima pregovaračkog procesa razgovarali glavni pregovarač Crne Gore sa EU, Predrag Zenović i državna sekretarka u Ministarstvu evropskih poslova, Biljana Papović.

7. VII 2025. - održana panel diskusija o Poglavlju 5 – Javne nabavke

Događaj je organizovalo Ministarstvo evropskih poslova, kroz projekat EU4ME, u saradnji sa Ministarstvom finansija.

Panel diskusiju su otvorili Novica Vuković, ministra finansija i Maida Gorčević, ministarka evropskih poslova.

U okviru događaja, organizovana su dva panela. Na prvom su učestvovali: Sašo Matas, generalni direktor Direkcije za javne nabavke u Vladi Republike Slovenije, Jelena Jovetić, generalna direktorica Direktorata za upravljanje javnim investicijama i politiku javnih nabavki u Ministarstvu finansija, Nataša Cicmil, sekretarka Komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, Dragoljub Bulatović, savjetnik Predsjednice Privredne komore Crne Gore. Drugi panel bio je posvećen NVO sektoru i na njemu su govorili Jelena Jovetić, Dragana Jaćimović, Institut alternativa, Dejan Milovac, MANS i Tanja Dragović, Državna revizorska institucija Crne Gore.

17. VII 2025. - MEP objavilo 32. broj Biltena o evropskoj integraciji koji predstavlja najvažnije događaje i aktivnosti u procesu pristupanja EU, tokom drugog kvartala 2025.

29. VII 2025. - MEP objavilo šesnaesti broj časopisa Eurokaza

U okviru više rubrika, kroz Eurokaz su predstavljene aktuelnosti iz pregovaračkog procesa, rezultati reformi koje Crna Gora sprovodi u procesu pristupanja i uspješni primjeri korišćenja EU fondova.

Za Eurokaz pišu i govore predstavnici Vlade Crne Gore, EU, novinari crnogorskih štampanih i elektronskih medija, kao i predstavnici lokalnih samouprava, privrednog sektora i nevladinih organizacija.

26. IX 2025. - Obilježen Evropski dan jezika

Događaj su organizovali Ministarstvo evropskih poslova i Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, uz podršku projekata Evropska kuća i EU4ME i u saradnji sa ambasadama država članica, s ciljem da promovišu bogatstvo jezika i kultura evropskog kontinenta.

U okviru događaja, učenici sedmog i osmog razreda Osnovne škole „Sutjeska“ učestvovali su u interaktivnoj igri memorije kroz koju su učili osnove jezika Austrije, Rumunije, Italije, Grčke, Slovačke, Hrvatske, Češke, Mađarske, Francuske, Slovenije i Poljske, direktno u komunikaciji sa predstavnicima ambasada tih zemalja.

29. IX 2025. - U Baru održane konsultacije o pregovaračkom poglavlju 13 – Ribarstvo

Predstavnici više ribarskih udruženja i primorskih opština su sa predstavnicima državnih institucija i stručnjacima razmijenili stavove o značaju usklađivanja sa evropskom politikom u toj oblasti. Događaj je organizovalo Ministarstvo evropskih poslova, u okviru projekta EU4ME koji finansira Evropska unija.

Sa predstavnicima nekoliko udruženja ribara razgovarali su državna sekretarka u Ministarstvu evropskih poslova Biljana Papović, šefica Pregovaračke radne grupe i generalna direktorica Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Katarina

Burzanović i naučni savjetnik u Institutu za biologiju mora i član Pregovaračke radne grupe za poglavlje 13, Aleksandar Joksimović.

SARADNJA SA CIVILNIM SEKTOROM:

1. VII 2025. - MEP objavilo Javni poziv NVO za predlaganje predstavnika/ce za člana/icu Savjeta za vladavinu prava.

11. VII 2025. - MEP objavilo odluku o raspodjeli sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti evroatlantskih i evropskih integracija za 2025.

21. VII 2025. - MEP objavilo Javni poziv NVO za predlaganje predstavnika/ce za člana/icu Savjeta za vladavinu prava.

22. VII 2025. - Ministarstvo evropskih poslova podržalo 13 projekata nevladinih organizacija u okviru konkursa „Dijalog za Evropu“

Predstavnici 13 nevladinih organizacija, čiji su projekti podržani u okviru Javnog konkursa „Dijalog za Evropu“ potpisali su ugovore za 2025. sa ministarkom evropskih poslova Maidom Gorčević.

Ukupna vrijednost podržanih projekata iznosi 103,6 hiljada eura, a na konkurs je pristiglo 37 prijava. Na osnovu ocjena nezavisnih procjenjivača i odluke Komisije Ministarstva evropskih poslova podržani su najkvalitetniji projektni prijedlozi.

9. IX 2025. - MEP ponovilo Javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje tri predstavnika/ce za člana/icu Odbora za praćenje učešća Crne Gore u Instrumentu Evropske unije za reforme i rast.

3. IX 2025. - MEP objavilo listu predstavnika nevladinih organizacija koji su predloženi za člana/icu Savjeta za vladavinu prava.

4. Aktivnosti Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore u pregovaračkom procesu

U izvještajnom periodu, Odbor za evropske integracije je održao dvije sjednice, a predsjednik i članovi Odbora imali su niz sastanaka na bilateralnom i multilateralnom nivou parlamentarne diplomatije. Izvještajni period obilježio je i 24. sastanak Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (POSP).

U okviru procesa praćenja nadzora i kontrole procesa evropskih integracija, članovi Odbora su na 18. sjednici Odbora, održanoj 8. VII 2025. usvojili 45. kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u procesu integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period januar – mart 2025. Na istoj sjednici, održano je i konsultativno saslušanje ministarke evropskih poslova Maide Gorčević i glavnog pregovarača Predraga Zenovića o trenutnom stanju u pregovorima sa osvrtom na rezultate poslednje Međuvladine konferencije Crne Gore i EU i plan za naredni period u cilju ispunjavanja mjerila i spremnosti za dalje privremeno zatvaranje poglavlja. Povodom saslušanja, na narednoj, 19. sjednici, članovi Odbora usvojili su Izvještaj sa navedenog konsultativnog saslušanja, sa predlogom ocjena i stavova. Odbor je, između ostalog, ukazao na potrebu intenziviranja zakonodavne aktivnosti radi ispunjavanja obaveza iz pregovaračkog procesa, značaj saradnje vlasti i opozicije za očuvanje političke stabilnosti i kontinuiteta evropskog puta, kao i na važnost parlamentarne diplomatije u završnoj fazi pristupnih pregovora.

Članovi Odbora interesovali su se za:

-pitanja koja su se odnosila na intenziviranje saradnje između Skupštine i Vlade, u cilju efikasnijeg usklađivanja politika i ostvarivanja zajedničkih ciljeva u procesu pristupanja Evropskoj uniji;

- donošenje prioritetnih zakona kojim će se stvoriti uslovi za privremeno zatvaranje određenih poglavlja do kraja godine;

- status pregovaračkog poglavlja 31 - Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika;

- implementaciju SEPA platnog prometa i usklađivanje sa evropskim standardima u oblasti platnih usluga;

- značaju parlamentarne diplomatije u kontekstu evropskih integracija Crne Gore.

Na 19. sjednici, održanoj 26. IX 2025. Odbor za evropske integracije je, u prisustvu glavnog pregovarača za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji Predraga Zenovića, glasovima svih prisutnih poslanika usvojio 46. kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period april - jun 2025. i 23. polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period januar - jun 2025.

U dijelu međunarodnih aktivnosti na multilateralnom nivou, u okviru parlamentarne dimenzije danskog predsjedavanja Savjetu EU, delegacija Odbora za evropske integracije učestvovala je na sastanku predsjedavajućih odborima za evropske poslove parlamenata država članica EU (COSAC), koji je održan od 3 – 4. VII 2025. u Kopenhagenu. Sastanak su obilježile sesije o prioritetima danskog predsjedavanja Savjetu EU, kao i o Ukrajini i evropskoj bezbjednosti i odbrani. Delegaciju Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore činili su Ivan Vuković, predsjednik Odbora i Jovan Subotić, zamjenik predsjednika.

Dvodnevnom sastanku 24. POSP- a u Podgorici, održanom 18. i 19. IX 2025. u ime Odbora za evropske integracije, prisustvovali su poslanici: Milica Rondović, Anđela Vojinović i Nikola Camaj. Sastanku su predsjedavali poslanik Dejan Đurović, u ime Skupštine Crne Gore i Tomas Vajc (Tomas Waitz), u ime delegacije Evropskog parlamenta. Sastanak je obilježila rasprava o stanju pristupnih pregovora i odnosima između Evropske unije i Crne Gore, uz učešće ministarke evropskih poslova Crne Gore, ambasadorke Kraljevine Danske u Crnoj Gori i ambasadora Evropske unije u Crnoj Gori. Na sastanku je takođe bilo riječi i o napretku u oblasti vladavine prava, sa fokusom na veting i borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, napretku u reformi izbornog zakonodavstva, kao i o poljoprivredi, ruralnom razvoju i održivom turizmu. Usvojena je zajednička Deklaracija sa preporukama. Članovi POSP-a ponovno su naglasili potvrdu o snažnoj i jasnoj opredijeljenosti Crne Gore za članstvo u EU, koje ostaje strateški cilj oko kojeg postoji široki politički i društveni konsenzus, uz napomenu da se svaka zemlja kandidat vrednuje na osnovu sopstvenih zasluga i stvarnog napretka u sprovođenju reformi. Ohrabruju se svi politički akteri u Crnoj Gori da ostanu usredsređeni na glavni spoljnopolitički cilj Crne Gore i prevaziđu političke prepreke koje stoje na putu zajedničkim ciljevima, uzimajući u obzir geostrateške okolnosti koje su omogućile novi zamah proširenju. U deklaraciji se naglašava i značaj saradnje Vlade i Skupštine, ali i parlamentarnih partija u cilju bržeg i efikasnijeg sprovođenja preostalih reformi.

U trećem kvartalu 2025. organizovani su sledeći bilateralni susreti: sastanak predsjednika Odbora Ivana Vukovića sa delegacijom Hrišćanko-demokratske unije (CDU) (8. VII 2025.); sastanak predsjednika Odbora za evropske integracije Ivana Vukovića sa delegacijom Republike Jermenije, koju je predvodio zamjenik ministra vanjskih poslova Vahan Kostanjan

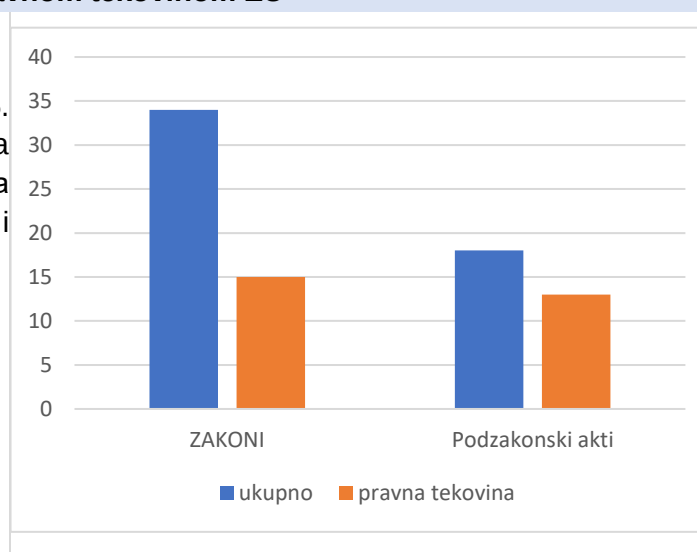
(22. VII 2025.). Takođe, u izvještajnom periodu, Odbor za evropske integracije bio je domaćin posjeta delegacija odbora poljskog i slovačkog parlamenta, te su održani sastanci predsjednika, zamjenika predsjednika Jovana Subotića sa delegacijom Odbora za evropske poslove Sejma Republike Poljske, koju je predvodila šefica delegacije i predsjednica Odbora Agnješka Pomaska (16. VII 2025.), kao i sastanak predsjednika Odbora Ivana Vukovića i članova Miloša Pižurice, Nikole Camaj i Jevrosime Pejović sa delegacijom Odbora za evropske poslove Narodne rade Slovačke, koju je predvodio šef delegacije i predsjednik Odbora Jan Ferenčak (3 - 4. IX 2025.).

Predsjednik Odbora za evropske integracije Ivan Vuković, zajedno sa predsjednikom Odbora za bezbjednost i odbranu Miodragom Lakovićem, i zamjenikom predsjednika Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Admirom Adrovićem, održao je sastanak sa ministrom vanjskih poslova Ervinom Ibrahimovićem, na temu procesa izrade Strategije vanjske politike za period 2026 - 2029. Održavanje navedenog sastanka inicijativa je Ministarstva vanjskih poslova, koje je informisalo tri Odbora da je formirana Radna grupa za koordinaciju procesa izrade Strategije vanjske politike za period 2026 - 2029, koju, pored predstavnika Ministarstva vanjskih poslova, čine i predstavnici drugih ministarstava i Zajednice opština. Cilj sastanka bio je da ministar Ibrahimović predsjednike odbora upozna sa procesom i aktivnostima koje preduzima u cilju izrade gorenavedene strategije.

U sklopu promocije i jačanja vidljivosti procesa integracije Crne Gore u EU, delegacija Odbora za evropske integracije, u sastavu Ivan Vuković, predsjednik Odbora i Jevrosima Pejović, članica, održali su 24. IX 2025. sastanak sa delegacijom novinara iz država članica Evropske unije, koji su boravili u Crnoj Gori od 22. - 26. IX 2025. Ovu posjetu je organizovala Evropska komisija na inicijativu Ministarstva za evropske poslove. Posjeta je dio šireg napora Evropske komisije da podstakne interesovanje medija i poveća svijest javnosti u državama članicama EU o značaju procesa proširenja Evropske unije. Cilj posjete bio je da se novinarima omogući dublje razumijevanje puta Crne Gore ka EU i reformi koje su u toku, kako bi mogli da prenesu tačne i informisane izvještaje svojoj publici.

5. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom EU

Tokom trećeg kvartala 2025. Ministarstvo evropskih poslova dalo je mišljenje na 52 predloga propisa, od čega je 34 zakona i 18 podzakonskih akata.

U tabeli ispod dat je pregled svih predloga propisa na koje su data mišljenja tokom navedenog izvještajnog perioda.

JUL 2025.		
1.	Predlog zakona o privrednim društvima	MER
2.	Predlog zakona o kontroli državne pomoći	MIF
3.	Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja	MIF
4.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka	MIF
5.	Predlog zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata	MIF
6.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji u oblastima telekomunikacija, informacionih tehnologija i razvoja sprovođenja zakona između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske	MJR
7.	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o saradnji u oblasti razvoja infrastrukture između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske	MJR
8.	Predlog zakona o Vladi Crne Gore	MJU
9.	Predlog zakona o dopuni Zakona o inspekcijskom nadzoru	MJU
10.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu	MPA
11.	Predlog zakona o dopunama Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama	MPN
12.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju	MPŠV
13.	Predlog zakona o sprovođenju mjera podrške poljoprivredne politike, politike ruralnog razvoja i politike ribarstva	MPŠV
14.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu	MPŠV
15.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izgradnji objekata	MPUD
16.	Predlog zakona o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	MRS
17.	Predlog zakona o dopunama Zakona o radu	MRS
18.	Predlog zakona o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti	MSS
19.	Predlog zakona o dopunama Zakona o boračkoj i invalidskoj zaštiti	MSS
20.	Predlog zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta	MSS
21.	Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom	MSS
22.	Predlog zakona o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju	MSS
23.	Predlog zakona o zdravstvenoj zaštiti	MZD
24.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti	MIF
25.	Predlog uredbe o kriterijumima i bližem načinu sprovođenja provjere znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina za rad u državnim organima	MJU
26.	Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na djelovanja koja destabilizuju Republiku Moldaviju	MVP
27.	Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na situaciju u Ruskoj Federaciji	MVP

28.	Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalni integritet, suverenitet i nezavisnost Ukrajine	MVP
AVGUST 2025.		
29.	Predlog zakona o potvrđivanju Trećeg i Četvrtog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji	MPA
30.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o supstancama koje se mogu dodavati hrani za posebne prehrambene potrebe	MPŠV
31.	Predlog odluke o utvrđivanju osnovne i doplatne liste lijekova	MZD
SEPTEMBAR 2025.		
32.	Predlog zakona o klimatskim promjenama	MEK
33.	Predlog zakona o potvrđivanju sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o sprovođenju prioritetnih projekata i finansijskoj saradnji u Crnoj Gori	MJR
34.	Predlog zakona o potvrđivanju o Ljubljansko-haške konvencije o međunarodnoj saradnji u istragama i krivičnom gonjenju zločina genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnih zločina i drugih međunarodnih zločina	MPA
35.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore	MPA
36.	Predlog zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti	MPA
37.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima	MPA
38.	Predlog zakona o visokom obrazovanju	MPN
39.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	MPŠV
40.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnom stanovanju	MPUD
41.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih tkiva i ćelija u svrhu liječenja	MZD
42.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o zaradama lica u službi u Vojski Crne Gore	MOD
43.	Predlog odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Interresorne komisije za suprotstavljanje hibridnim prijetnjama	MOD
44.	Predlog odluke o dopuni Odluke o utvrđivanju visine novčane naknade pripadniku/ci Vojske Crne Gore za vrijeme učešća u međunarodnim snagama u okviru misija, operacija i drugih aktivnosti Sjevernoatlantskog saveza, Evropske unije i Ujedinjenih nacija	MOD
45.	Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na situaciju u Sirijskoj Arapskoj Republici	MVP
46.	Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na situaciju u Ruskoj Federaciji	MVP
47.	Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije zbog sajber napada koji predstavljaju prijetnju Evropskoj uniji i njenim državama članicama	MVP

48.	Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na djelovanja Ruske Federacije kojima se destabilizuje situacija u Ukrajini	MVP
49.	Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na destabilizujuće aktivnosti Ruske Federacije	MVP
50.	Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije protiv širenja i upotrebe hemijskog oružja	MVP
51.	Predlog odluke o izmjenama Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije kao odgovor na nezakonitu aneksiju Krima i Sevastopolja	MVP
52.	Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalni integritet, suverenitet i nezavisnost Ukrajine	MVP

Od ukupnog broja datih mišljenja u **trećem kvartalu** 2025. **28** akata sadrži pravnu tekovinu EU, od čega **15** zakona i **13** podzakonskih akata:

1.	Predlog zakona o klimatskim promjenama	MEK
2.	Predlog zakona o privrednim društvima	MER
3.	Predlog zakona o kontroli državne pomoći	MIF
4.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka	MIF
5.	Predlog zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata	MIF
6.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore	MPA
7.	Predlog zakona o visokom obrazovanju	MPN
8.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju	MPŠV
9.	Predlog zakona o sprovođenju mjera podrške poljoprivredne politike, politike ruralnog razvoja i politike ribarstva	MPŠV
10.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu	MPŠV
11.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	MPŠV
12.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izgradnji objekata	MPUD
13.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnom stanovanju	MPUD
14.	Predlog zakona o zdravstvenoj zaštiti	MZD

15.	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih tkiva i ćelija u svrhu liječenja	MZD
16.	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti	MIF
17.	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o supstancama koje se mogu dodavati hrani za posebne prehrambene potrebe	MPŠV
18.	Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na djelovanja koja destabilizuju Republiku Moldaviju	MVP
19.	Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na situaciju u Ruskoj Federaciji	MVP
20.	Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalni integritet, suverenitet i nezavisnost Ukrajine	MVP
21.	Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na situaciju u Sirijskoj Arapskoj Republici	MVP
22.	Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na situaciju u Ruskoj Federaciji	MVP
23.	Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije zbog sajber napada koji predstavljaju prijetnju Evropskoj uniji i njenim državama članicama	MVP
24.	Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na djelovanja Ruske Federacije kojima se destabilizuje situacija u Ukrajini	MVP
25.	Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije s obzirom na destabilizujuće aktivnosti Ruske Federacije	MVP
26.	Predlog odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije protiv širenja i upotrebe hemijskog oružja	MVP
27.	Predlog odluke o izmjenama Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije kao odgovor na nezakonitu aneksiju Krima i Sevastopolja	MVP

28.	Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera utvrđenih odlukama Savjeta Evropske unije i regulativama Evropske unije u odnosu na djelovanja koja podrivaju ili ugrožavaju teritorijalni integritet, suverenitet i nezavisnost Ukrajine	MVP
-----	--	-----

6. Priprema crnogorske verzije pravne tekovine

Kada je u pitanju priprema crnogorske verzije pravne tekovine Evropske unije, Ministarstvo evropskih poslova kontinuirano radi na izradi prevoda u skladu sa tehničkim pravilima i standardima Evropske komisije i Generalnog direktorata za pisano prevođenje (DG Translation). Budući da je nacionalna verzija „Službenog lista EU“ jedan od osnovnih preduslova za ulazak u Evropsku uniju kao garant pravne sigurnosti u kontekstu članstva, prepoznata je potreba da se intenziviraju aktivnosti na ovom planu ispunjavanja obaveza. U toku su pripreme za jačanje administrativnih kapaciteta usmjerenih na ovaj segment procesa pristupanja i regrutacije novih saradnika. U trećem kvartalu 2025. pripremljeno je circa 1000 standardnih strana prevoda sa odgovarajućim prevodilačkim memorijama i stručnom terminologijom. Takođe, u referentnom periodu pripremljena je dokumentacija za sprovođenje procedure javne nabavke oko 4000 strana prevoda, čija realizacija je u toku. U pogledu pretpristupne obaveze Crne Gore da sistematizuje pravno-stručnu terminologiju i definicije pravnih koncepata koji su obuhvaćeni pravnom tekovinom EU i koji nakon pristupanja treba da budu uvršteni u Interaktivnu terminološku bazu za Evropu (IATE), Ministarstvo evropskih poslova uređuje Monterm - zvaničnu terminološku bazu Crne Gore u procesu evropskih integracija, koja se nalazi na javno dostupnoj adresi <https://eiprevod.gov.me/>. Monterm se redovno ažurira i na kraju trećeg kvartala sadržao je 12 800 stručnih termina sa odgovarajućim tematskim deskriptorima.

7. Instrument pretpristupne podrške – IPA

7.1. IPA II (2014–2020)

Uzimajući u obzir potrebe za finansiranjem reformskih procesa tokom pretpristupnog perioda, nastavljeno je sa sprovođenjem preostalih aktivnih projekata u okviru IPA II finansijske perspektive, odnosno akcija finansiranih u okviru programa IPA 2017. IPA 2018. i IPA 2020.

Kada je izvještavanje u pitanju, nastavljeno je održavanje redovnih sastanaka upravnih odbora projekata koji su u toku. Takođe, 9. i 10. VII 2025. su održani redovnih sastanci IPA sektorskih nadglednih odbora, u formi dvodnevni sastanaka po definisanim IPA sektorima.

Kada je upitanju evaluacija IPA II programa, 30. IX 2025. je završeno sprovođenje Ugovora „Podrška srednjoročnoj evaluaciji IPA II akcija koje se sprovode u indirektnom upravljanju“, za sektor Obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika i sektor Konkurentnost i inovacije, u okviru kojeg je završen i objavljen finalni izvještaj, te dogovorene aktivnosti na planu praćenja preporuka iz izvještaja za navedene sektore.

Što se tiče IPARD-a II, Upravljačko tijelo je bilo u obavezi da sprovede *ex post* evaluaciju Programa najkasnije godinu dana nakon završetka IPARD II programa. U skladu sa ovom obavezom, Upravljačko tijelo je u januaru 2025. potpisalo ugovor sa „Ernst & Young Consulting“, u cilju obavljanja *ex post* evaluacije, odnosno izrade izvještaja o evaluaciji. Proces evaluacije je uspješno sproveden i konačna verzija izvještaja je zvanično usvojena 5. IX 2025.

7.2. IPA III (2021. – 2027.)

Kada je finansijska perspektiva 2021 - 2027 u pitanju, nastavljen je rad na pripremi tenderske dokumentacije i ugovaranju projekata iz programa IPA 2021. i IPA 2024. kao i na pripremi za sprovođenje operativnih programa za period 2024. – 2027. za oblasti: 1) Životna sredina i 2) Zapošljavanje i spocijalne politike. Dodatno, 24. VII 2025. Evropska komisija je usvojila Odluku o sprovođenju programa IPA 2025. – 2027. nakon čega je pripremljen i Crnoj Gori upućen na potpisivanje Finansijski sporazum, koji je od strane Evropske komisije potpisan 10. IX 2025.

Kada je IPARD III u pitanju, nastavljeno je sa implementacijom programa i pripremom za objavljivanje budućih poziva u 2025.

Dodatno, nastavljene su aktivnosti podrške radu Upravljačkog tijela za godišnje akcione programe koje je smješteno u NIPAK kancelariji. S tim u vezi, sprovedena je posjeta na licu mjesta posredničkom tijelu za upravljanje politikama, odnosno Ministarstvu finansija, kada su analizirana dokumenta s aspekta poštovanja procedura u okviru indirektnog upravljanja fondovima, naročito u odnosu na akciju finansiranu iz IPA programa 2024. Takođe, 23. IX 2025. održan je redovni koordinacioni sastanak za IPA programe 2021. i 2024. predstavljena dinamika i status ugovaranja projekata u okviru ovih programa, te sagledani potencijalni izazovi u vezi sa pripremom tenderske dokumentacije i definisani planovi za predstojeći period.

Reformska agenda Crne Gore 2024. – 2027. za Instrument EU za reforme i rast

Kroz Reformsku agendu Crne Gore 2024. – 2027. za Instrument EU za reforme i rast za Crnu Goru je alocirano 383,5 miliona eura, od čega 110 miliona eura čine bespovratna sredstva, a 273,5 miliona eura povoljni krediti. Od ukupnog iznosa podrške planirano je da 178,5 miliona eura bude dodijeljeno u vidu budžetske podrške, dok će preostalih 205 miliona eura biti dodijeljeno za finansiranje infrastrukturnih projekata i implementirana kroz mehanizam Zapadnobalkanskog investicionog okvira (ZIO).

Sredstva koja će biti dostupna Crnoj Gori uslovljena su uspješnom implementacijom reformskih mjera definisanih u Reformskoj agendi Crne Gore 2024. – 2027. za Instrument EU za reforme i rast kroz četiri oblasti politika, 32 indikativne prioritetne reformske mjere, 14 podoblasti politika (sektora) i 130 koraka definisanih kao neophodni za ispunjavanje reformi. Definisani koraci ujedno sadrže i pokazatelje uspjeha (indikatore), koji će biti osnov za praćenje napretka u sprovođenju reformskih mjera i procjenu EU o ispunjenosti uslova za dodjelu sredstava. U skladu sa direktivama Evropske komisije, ukupni iznos se isplaćuje u sedam polugodišnjih tranši podrške, u zavisnosti od stepena realizacije planiranih reformi.

Tokom izvještajnog perioda, Koordinaciono tijelo za praćenje sprovođenja Reformske agende 2024. – 2027. za Instrument EU za reforme i rast je kroz redovne sastanke pratilo status indikatora za sedam djelimično ispunjenih koraka čiji je rok za realizaciju bio 28. II 2025. kao i ispunjenost 11 koraka sa rokom dospijeca do 30. VI 2025. Na osnovu toga je od strane Vlade 10. VII 2025. pripremljen i usvojen, a 11. VII. i dostavljen Evropskoj komisiji drugi polugodišnji izvještaj o napretku sprovođenja reformskih mjera, kojim je potvrđeno dalje praćenje ispunjenosti reformskih koraka i indikatora.

Takođe, u izvještajnom periodu Evropska komisija je 27. VIII 2025. a na osnovu dostavljenog Prvog polugodišnjeg izvještaja o sprovođenju Reformske agende, zvanično odobrila isplatu prve redovne tranše u iznosu od 10,2 miliona eura, od čega je 4,7 miliona eura uplaćeno kao budžetska podrška kroz povoljan kredit. Preostali iznos od 5,5 miliona eura biće dodijeljen za

finansiranje infrastrukturnih projekata kroz Zapadnobalkanski investicioni okvir (ZIO), od čega je 2,6 miliona eura kredita i 2,9 miliona eura bespovratnih sredstva (grant) koji će biti uplaćeni u narednom periodu. Ova sredstva rezultat su značajnih reformskih koraka, od javnog registra državnih preduzeća, veće transparentnosti međunarodnih sporazuma, uvođenja energetske sertifikata, razvoja širokopojasne mreže, pune digitalizacije javnih usluga, usvajanje propisa usklađenih s EU. Za reforme čija je realizacija u toku, Crna Gora će, u skladu s pravilima EU, moći da koristi dodatni rok od 24 mjeseca za njihovo potpuno sprovođenje, bez gubitka dostupnih sredstava.

Drugi polugodišnji izvještaj obuhvata analizu napretka, ocjenu preostalih obaveza i plan za naredni period, te predstavlja osnov za dalju evaluaciju i isplate. Ukupna vrijednost podrške za svih 11 koraka sa rokom dospijanja do 30. VI 2025. iznosi 22.592.559,60 eura. Na osnovu samoprocjene nadležnih institucija, zaključno sa pripremom izvještaja šest koraka se smatra ispunjenim, i preostalih pet djelimično ispunjenim. Ukoliko Evropska komisija potvrdi ocjene iz izvještaja, očekuje se isplata do 18,6 miliona eura. Svi iznosi biće umanjani za 7%, koliko je Crnoj Gori već isplaćeno kroz prefinansiranje u maju 2025.

Programi Višekorisničke Ipe

Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je sa redovnim aktivnostima na sprovođenju aktivnih programa i akcija.

Zapadnobalkanski investicioni okvir (ZIO)

Tokom izvještajnog perioda, u komunikaciji sa resornim institucijama se radilo na unapređenju kvaliteta i unošenju izmjena za projektne predloge koji su podnešeni kroz 32. poziv za tehničku podršku u pripremi projektne dokumentacije i 11. poziv za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata. Odobravanje projektnih predloga se očekuje krajem januara 2026. Uvedena je praksa da se projektne prijave prenose iz postojećeg u nove pozive do trenutka kada budu spremne za odobravanje ili dok ih država korisnica zvanično ne povuče. Do sada je kroz isplatu prve redovne tranše odobreno 5,5 miliona eura koji će biti dodijeljeni za finansiranje infrastrukturnih projekata, od čega je 2,6 miliona eura kredita i 2,9 miliona eura bespovratnih sredstva (grant). Dodatna raspoloživa sredstva će zavisiti od odobrenih sredstava iz drugog polugodišnjeg izvještaja koji je podnešen u okviru Reformske agende (osim za sektor zaštita životne sredine i klimatske promjene).

Pored toga, Sekretarijat ZIO je 6. VIII 2025. pisanom procedurom objavio 33. poziv tehničke podrške za pripremu projektne dokumentacije, sa rokom dostavljanja projektnih predloga do 25. IX 2025. Ministarstvu evropskih poslova podnijete su dvije projektne aplikacije od strane Ministarstva energetike i rudarstva. Prva projektna prijava se odnosi na *dekarbonizaciju energetskog sektora u Crnoj Gori, ispitivanje mogućnosti za ulaganja radi poboljšanja vidljivosti, fleksibilnosti i operativne efikasnosti mreže niskog napona*. Ukupna vrijednost projekta iznosi 700.000 eura. Vodeća međunarodna finansijska institucija je Svjetska banka (WB). Kroz drugi projekat će se *pripremiti studija izvodljivosti, procjena uticaja na životnu sredinu i društvo i idejni projekat za jačanje prenosne mreže za održivi rast (izgradnja i povezivanje na prenosnu mrežu trafostanica 110/35kv Buljarica, 110/10kv Bečići I 110/35 Bijela*. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1,2 miliona eura. Vodeća međunarodna finansijska institucija je Njemačka razvojna banka (KfW).

Programi EU

Tokom izvještajnog perioda, nastavljeno je učešće u programima Unije za 11 programa za koje su potpisani sporazumi o učešću između Crne Gore i EK. U pitanju su programi Horizont Evropa, Kreativna Evropa, Erasmus+, Program za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) u okviru Evropskog socijalnog fonda+ (ESF+), Program jedinstvenog tržišta, Digitalna Evropa, CUSTOMS, FISCALIS, Građani, jednakost, prava i vrijednosti, EU4Health i LIFE - Program za životnu sredinu i klimatske akcije Evropske unije.

Regionalna i teritorijalna saradnja

U okviru **Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija**, tokom izvještajnog perioda, od ukupno šest projekata podržanih kroz Treći poziv u okviru IPA II perspektive, dva projekta su nastavila implementaciju svojih aktivnosti, dok su četiri završena. Četiri projekta ugovorena u okviru Četvrtog poziva za IPA II perspektivu nastavila su implementaciju svojih aktivnosti. Takođe, održana je i monitoring posjeta projektu iz odobrenom u okviru ovog poziva.

Aplikacioni paket za Prvi poziv u okviru IPA III perspektive, pripremljen i usaglašen između upravljačkih struktura obje zemlje učesnice programa je ex-ante odobren od strane Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori. Prvi poziv u okviru IPA III programa je objavljen 16. IX 2025. sa rokom za dostavljanje sažetaka projekata do 31. X 2025.

U periodu 8 - 9. VII 2025. predstavnici upravljačkih struktura programa i Zajedničkog tehničkog sekretarijata prisustvovali su studijskoj posjeti koja je organizovana u Pragu, Češka.

Tokom izvještajnog perioda izrađeno je i distribuirano 23. izdanje biltena „Unapređivanje saradnje”.

Kada je riječ o **Programu prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo**, tokom izvještajnog perioda završena je implementacija svih 11 projekata finansiranih u okviru Trećeg poziva IPA II Programa.

Tokom izvještajnog perioda, pripremljeni su izvještaji o napretku projekata finansiranih u okviru finansijskih alokacija 2018. 2019. i 2020. i dostavljeni Direktoratu za upravljanje strukturama pretprijetne podrške EU u Ministarstvu finansija.

Kada je u pitanju Prvi poziv za podnošenje predloga projekata u okviru IPA III Programa, Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori ex-ante je odobrila Izvještaj o prvom koraku evaluacije, koji je dostavio Zajednički odbor za evaluaciju projekata pristiglih u okviru ovog poziva. Aplikanti čije su aplikacije pozitivno ocijenjene tokom prvog koraka evaluacije pozvani su da dostave pune projektne aplikacije do predviđenog roka - 22. IX 2025. Očekuje se nastavak rada Zajedničkog odbora za evaluaciju na ocjenjivanju projekata u okviru drugog i trećeg koraka evaluacije.

U periodu 8. - 9. VII 2025. predstavnici upravljačkih struktura programa i Zajedničkog tehničkog sekretarijata prisustvovali su Studijskoj posjeti koja je organizovana u Pragu, Češka.

Tokom izvještajnog perioda izrađeno je i distribuirano 23. izdanje biltena „Unapređivanje saradnje”.

U okviru **Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora**, završena je realizacija šest od ukupno devet projekata odobrenih u okviru Drugog poziva iz IPA II perspektive. Jedan projekat je otkazan od strane korisnika, dok je jedan u fazi realizacije, dok je jedan projekat pod suspenzijom, a njegova realizacije će biti nastavljena nakon odobrenja od strane

Ugovornog tijela. U okviru Trećeg poziva, u prethodnom periodu, ugovoreno je 13 projekata ukupne vrijednosti 3,7 miliona eura. Osam projekata je završilo implementaciju, od čega je jedan projekat završio realizaciju planiranih aktivnosti tokom ovog izvještajnog perioda. Takođe, realizovane su četiri terenske posjete Kontrolnog tijela korisnicima u cilju verifikacije troškova u Crnoj Gori, te jedna posjeta u svrhu prevencije rizika. Od strane osoblja Zajedničkog tehničkog sekretarijata organizovana je jedna monitoring posjeta projektu iz Trećeg poziva.

Intenzivirane su aktivnosti na pripremi aplikacionog paketa za Prvi poziv u okviru IPA III perspektive, koji je morao biti usaglašen sa inoviranom verzijom Praktičnog vodiča za procedure ugovaranja za eksterne aktivnosti Evropske unije (PRAG). U okviru Prvog poziva na raspolaganju potencijalnim korisnicima je iznos od 5,4 miliona eura EU sredstava (programske alokacija za 2022. i 2024.) za projekte koji podstiču zapošljavanje, socijalnu integraciju, zdravstvo i turizam. Očekuje se da će Prvi poziv biti raspisan u četvrtom kvartalu 2025.

U okviru **Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2021. – 2027.** u toku izvještajnog perioda, finalizovan je novi TAGC 2024. kao i Notifikaciono pismo br.2. Svi projekti Prvog poziva su u fazi dinamične implementacije, uglavnom u procesu sprovođenja najvažnijih nabavki u cilju dostizanja planiranih rezultata. Urađene su i preostale monitoring posjete projektima Prvog poziva. Svi projekti redovno popunjavaju indikatore u Regionalnom monitoring sistemu. Drugi poziv je u pripremi i očekuje se njegovo skoro raspisivanje. U susret novom Pozivu, održane su 3 radionice za pisanje projektnog sažetka za zainteresovane strane, od kojih je jedna bila u Nikšiću.

U okviru **Interreg VI-A IPA programa Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2021. – 2027.** nastavljeno je sprovođenje 33 projekta, koji su ugovoreni u okviru Prvog poziva. Crnogorske institucije i organizacije, njih 36, u saradnji sa partnerima iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine učestvuju u sprovođenju 29 projekata ukupne vrijednosti oko 46,6 miliona eura, u okviru kojih na raspolaganju imaju sredstva u iznosu od oko 12,8 miliona eura, od čega oko 10,9 miliona eura predstavljaju bespovratna sredstva Evropske unije. Navedeni projekti su usmjereni na unapređenje kvaliteta usluga, saradnje i kapaciteta u oblasti istraživanja i inovacija, zdravstvene i socijalne zaštite, održivog turizma i kulture, energetske efikasnosti i cirkularne ekonomije, te prilagođavanja klimatskim promjenama i prevenciji rizika od prirodnih katastrofa.

Tokom izvještajnog perioda otpočela je realizacija tri projekta od strateškog značaja, ukupne vrijednosti 30,8 miliona eura, s učešćem 22 projektna partnera, od kojih je 5 iz Crne Gore. Projekti su usmjereni na prilagođavanje klimatskim promjenama, zdravstvo i inovacije u poljoprivredi. Ukupan budžet crnogorskih partnera iznosi 7,71 milion eura. Tim povodom, u cilju pružanja podrške projektnim partnerima, Upravljačko tijelo i Zajednički sekretarijat su organizovali uvodni implementacioni sastanak, održan 16. VII 2025. u onlajn formatu.

Kada je riječ o Fondu za male projekte (SPF), odnosno projektu EmBRACE, u toku je sprovođenje 24 projekta manjeg obima, u kojima učestvuju mikro i mala preduzeća iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore, a čija ukupna vrijednost iznosi 4,8 miliona eura. Crnogorska mikro i mala preduzeća učestvuju u 19 projekata i za svoje aktivnosti imaju na raspolaganju ukupno 1,28 miliona eura (1,09 miliona eura EU sredstava). U toku izvještajnog perioda usaglašen je sadržaj Aplikacionog paketa za Drugi poziv, čija objava se očekuje početkom oktobra 2025.

Kada je riječ o Drugom redovnom pozivu, Odbor za nadgledanje je putem pisane procedure odobrio rezultate administrativne provjere prihvatljivosti projektnih predloga, nakon čega je otpočela sljedeća faza evaluacije predloga. Ukupan raspoloživi budžet iznosi 29,92 miliona eura EU sredstava, a pozivom su bila obuhvaćena sva četiri programska prioriteta i pet specifičnih ciljeva, koji se odnose na istraživanja i inovacije, energetska efikasnost, cirkularnu ekonomiju, zdravstvo i turizam i kulturu.

Tokom izvještajnog perioda, u Zagrebu je održan drugi sastanak mreže kontrolora (18. i 19. IX.), dok je Dan Interreg saradnje, na programskom nivou, obilježen 24. i 25. IX 2025. u Konjicu (Bosna i Hercegovina).

Kada je u pitanju program prekogranične saradnje **Interreg VI-A IPA Južni Jadran 2021. – 2027.** inicijalni sastanak sa crnogorskim partnerima u okviru Poziva za standardne projekte održan je 24. VII 2025. u Podgorici. Sastanak je okupio oko 50 učesnika, a imao je za cilj upoznavanje sa predstavnicima partnerskih institucija i organizacija, predstavljanje planiranih projektnih aktivnosti, kao i opštih pravila za sprovođenje Programa. U okviru ovog Poziva, odobrena su 43 projekta ukupne vrijednosti oko 41 milion eura, u kojima će učestvovati 49 crnogorskih partnera sa budžetom od preko 11 miliona eura. Realizacija projekata je zvanično otpočela 1. VII 2025. a tokom avgusta mjeseca je Upravljačko tijelo (Regija Pulja) uputilo ugovore o subvenciji na potpisivanje vodećim partnerima. Projekti obuhvataju četiri strateške oblasti: konkurentnost i inovacije, održivi razvoj i životna sredina, mobilnost i transport, te socijalnu inkluziju.

Predstavnici Ministarstva evropskih poslova su u ovom izvještajnom periodu organizovali dvije monitoring posjete projektima manjeg obima koji su ugovoreni u okviru Prvog poziva, u cilju utvrđivanja da li su događaji u okviru ovih projekata organizovani u skladu sa pravilima propisanim Priručnikom za sprovođenje Programa.

U okviru programa prekogranične saradnje Interreg VI-A IPA programa Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2021. - 2027. i Interreg VI-A IPA Južni Jadran 2021. – 2027. Ministarstvo evropskih poslova je 12. IX 2025. obilježilo Dan Interreg saradnje u Kotoru, u saradnji sa Institutom za biologiju mora Univerziteta Crne Gore i uz prisustvo predstavnika Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori. Događaj je obuhvatio interaktivno predavanje ministarke evropskih poslova Maide Gorčević za učenike OŠ „Ivo Visin“ iz Prčnja na temu evropskih integracija, nakon čega su uslijedili obilazak Akvarijuma „Boka“ i prezentacija u laboratoriji školjki, u cilju podizanja svijesti učenika o značaju očuvanja morskog biodiverziteta.

U okviru **Programa Dunavskog regiona**, u toku je proces realizacije 31 projekta iz Prvog poziva, uz učešće 37 crnogorskih partnera. Vrijednost ovih projekata iznosi 71,7 miliona eura, dok je za aktivnosti crnogorskih partnera opredijeljen iznos od 5,3 miliona eura. Dodatno, u okviru Drugog poziva sprovodi se 12 projekata u kojima učestvuje 14 crnogorskih partnera. Ukupna vrijednost ovih projekata iznosi 27 miliona eura, od čega je za crnogorske partnere opredijeljen iznos od 1,8 milion. Treći poziv, za koji je opredijeljen ukupan iznos od 27,3 miliona eura, objavljen je 22. IX. sa rokom za dostavljanje predloga do 15. XII 2025.

U okviru **Interreg IPA ADRION programa**, nastavljeno je sprovođenje 54 projekta Prvog poziva, uz učešće 61 crnogorskog partnera. Ukupna vrijednost ovih projekata iznosi 81,6 miliona eura, od čega je za aktivnosti crnogorskih partnera opredijeljeno 7,9 miliona eura. Takođe, u toku je postupak evaluacije projektnih predloga dostavljenih u okviru Drugog poziva, koji je zatvoren u junu 2025.

Kada je riječ o **Interreg Euro Mediteranskom programu**, Ministarstvo evropskih poslova je 1. VII 2025. organizovalo Implementacioni seminar za crnogorske partnere Četvrtog poziva, u cilju predstavljanja programskih pravila za sprovođenje projekata i izvještavanje o aktivnostima. Tokom istog izvještajnog perioda, otpočelo je sprovođenje 3 projekata u kojima crnogorski partneri učestvuju u okviru Petog poziva za strateške teritorijalne projekte, a čiji ukupan budžet iznosi 11,5 miliona eura. Kao vid podrške crnogorskim partnerima, Ministarstvo evropskih poslova je 11. IX 2025. organizovalo inicijalni sastanak s ovim korisnicima. Pored toga, u izvještajnom periodu su realizovane sve planirane monitoring posjete projektima koji se sprovode u okviru Drugog i Trećeg poziva.

U okviru **Programa saradnje URBACT IV**, organizovan je niz kraćih sastanaka sa crnogorskim projektnim partnerima u cilju praćenja procesa implementacije. Tokom ovog izvještajnog perioda, predstavnice Ministarstva evropskih poslova prisustvovala su panel diskusiji „Budva noću: Između kulture, zabave i zajednice“, koju je Opština Budva organizovala 5. IX 2025. u okviru projekta *Cities after Dark*, kao i radionici posvećenoj predstavljanju projekta *Cities4Co-housing*, koja je organizovana u Nikšiću 29. IX 2025. Dodatno, u septembru je započet ciklus monitoring posjeta mrežama za akciono planiranje.

U okviru **Programa saradnje Interreg Evropa**, nastavljen je postupak realizacije 14 projekata u kojima učestvuju crnogorski korisnici. Predstavnice Ministarstva evropskih poslova prisustvovala su dvodnevnom implementacionom seminaru za vodeće partnere projekata Trećeg poziva, koji je organizovan 29. i 30. IX 2025. u Lilu, Francuska.

7.3. Tvining i Tajeks

Kada je Tvining instrument u pitanju, tokom izvještajnog perioda, 1. IX 2025. potpisan je ugovor *Unapređenje i jačanje administrativnih kapaciteta Revizorskog tijela za reviziju IPARD III programa i pripremu za budući rad sertifikacije za EAGF i EAFRD*, čiji je korisnik Revizorsko tijelo Crne Gore u iznosu od 200,000 eura, a finansira se sredstvima iz IPA 2022. programa. Vodeća država članica u sprovođenju projekta je Hrvatska (Agencija za reviziju Sistema za sprovođenje programa Evropske unije (ARPA), uključujući tim iz Agencije za plaćanja), dok je Austrija izabrana kao mlađi partner. Pored toga, u septembru je otpočela i implementacija projekta *Podrška regulaciji finansijskih usluga u Crnoj Gori*, čiji su korisnici Ministarstvo finansija, Centralna banka i Agencija za nadzor osiguranja, u iznosu od 1,8 miliona eura, a sprovodi ga Njemačka kao vodeći partner u konzorcijumu sa Hrvatskom i Slovačkom. Takođe, u navedenom periodu završena je sprovođenje projekta *Jačanje odredbi korporativnog upravljanja i administrativnih kapaciteta Komisije za tržište kapitala Crne Gore*, u vrijednosti od 150,000 eura, čiji je korisnik bila Komisija za tržište kapitala, a sprovodila ga je Hrvatska agencija za nadzor osiguranja.

Dodatno, posredstvom Instrumenta za tehničku podršku i razmjenu informacija – Tajeks (TAIEX), za crnogorske korisnike je organizovano ukupno 12 događaja (četiri radionice, šest ekspertske misije i dvije studijske posjete), uz ekspertsku podršku država članica EU.

7.4. Makroregionalne strategije

U okviru sprovođenja Strategije EU za Jadransko-jonski region (EUSAIR), crnogorski predstavnici su učestvovali na Trećem sastanku Upravnog odbora strateškog projekta EUSAIR Facility Point, 9. i 10. VII 2025. u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), Nedjelji mediteranske obale i makroregionalnih strategija 15. - 17. IX 2025. u Izoli (Slovenija) i Danima EU makroregionalnih i strategija morskih basena 24. i 25. IX 2025. u Briselu, Belgija.

Kada je u pitanju Strategija EU za Dunavski region (EUSDR), predstavnici Direkcije za horizontalna pitanja i makroregionalnu saradnju (DHPMS) su učestvovali na zajedničkom sastanku nacionalnih koordinatora i koordinatora prioritetnih oblasti Strategije EU za Dunavski region, koji je održan u Sarajevu, 10. i 11. IX 2025.